

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov; cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali opla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Kmetijske zbornice po predlogu Kmetijske zveze.

Občni zbor Kmetijske zveze v Mariboru dne 10. decembra 1930 je sklenil sledeče: Kr. vlada blagovoli čimprej izdati modern zakon o kmetijskih zbornicah, ki bo: 1. temeljil na načelu **direktne, tajne in proporcionalne volitve** v kmetijske zbornice. 2. **Odločujočo besedo** v zbornicah imajo **samo izvoljeni zastopniki**; strokovnjakom nameščencem naj pripada le svetovalna pravica. 3. Posameznim **banovinskim** kmetijskim zbornicam naj zakon omogoča najširši razmah, da bo vsaka zbornica zamogla vršiti svoje važne naloge v skladu s stanjem kmetijstva svojega okoliša. — Občni zbor je pooblastil načelstvo, da po teh smernicah izdela načrt zakona o kmetijskih zbornicah. Izvršni odbor je na podlagi pooblastila načrt izdelal po vzoru najuspešnejše delujočih kmetijskih zbornic v drugih državah ter ga po podnačelniku g. min. Vesenjaku osebno izročil g. ministru za kmetijstvo g. dr. Šibeniku; poslal ga je tudi vsem banom in kmetijskim oddelkom vseh banovin. Načelstvo Kmetijske zveze je v svoji seji dne 11. maja načrt odobrilo.

1. Banovinske kmetijske zbornice.

Kmetijska zbornica se naj ustanovi za vsako banovino posebej. Le tako bo mogla vsaka kmetijska zbornica vršiti svoje važne naloge v skladu s stanjem kmetijstva svojega okoliša.

Naloga banovinske kmetijske zbornice je, da zastopa, pospešuje in ščiti koristi kmetijstva, kmetovalcev in kmetijskih delavcev, odnosno poslov, ter skrbi, da se ustvarijo ugodni pogoji za socialni, gospodarski in kulturni napredek kmetijskega ljudstva. Kmetijska zbornica ima poleg mnogih drugih nalog predvsem pravico, da vladi daje mišljenje o načrtih zakonov, uredb in naredb, ki zadevajo kmetijske interese; vlada je dolžna nasvete in predloge kmetijske zbornice upoštevati.

V banovinsko kmetijsko zbornico se iz vsakega sreza voli vsaj po en član in en namestnik; iz srezov z nad 20.000 prebivalcev se na vsakih nadaljnjih 20.000 prebivalcev voli po en član in en namestnik, pri čemer se ostanek nad 10.000 šteje kot polno število. Poleg izvoljenih članov pošlje v kmetijsko zbornico po enega člana in enega namestnika vsaka Zadržna zve-

za s pretežno kmetijskim značajem, ki ima na ozemlju zbornice svoj sedež in šteje 50 članic.

2. Direktne, tajne in proporcionalne volitve.

Kmetijska zbornica se voli na štiri leta z enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem po proporcu na podlagi obveznih kandidatnih list. Volilne edinice so srezi, voli se po občinah.

Volilno pravico in dolžnost imajo brez ozira na spol po dovršenem 25. letu starosti: 1. kmetijski posestniki-lastniki, ki obdelujejo zemljo s svojimi družinami; 2. Uživci in zakupniki kmetijskih posestev, ako na posestvu s svojimi družinami kmetujejo nad eno leto; 3. kmetijski delavci (tudi posli, sinovi in hčere ter drugi domači, ki doma delajo), če se vsaj tri leta bavijo s kmetijstvom; 4. kmetijski strokovnjaki — javni nameščenci — ter strokovni učitelji na kmetijskih šolah. Izvoljen pa zamore biti v kmetijsko zbornico, kdor ima vsaj tri leta aktivno volilno pravico.

3. Delovanje kmetijske zbornice.

Organi kmetijske zbornice so: predsednik, odbor, odseki, skupščina, nadzorstvo.

Skupščino tvorijo vsi člani kmetijske zbornice. Skupščina voli za vso štiriletno poslovno dobo predsednika, odbor ter članse odsekov in nadzorstva, odobrava proračun in obračun ter sklepa o važnejših zadevah. Skupščinske seje so redoma javne. — Odbor tvorijo predsednik, podpredsednik in trije odborniki. Odbor pripravlja delo za skupščino ter izvršuje njene sklepe; skrbi, da se pripravljajo in izvršujejo zakoni, ki so v interesu kmetijstva. — Za predpovedovanje si skupščina iz svoje srede osnuje **odseke**, za pregledovanje poslovanja in računovodstva pa izvoli tričlansko **nadzorstvo**. Strokovnjakom — nameščencem pripada le svetovalna pravica.

Kmetijska zbornica si ustanovi zbornični **urad**, ki posluje pod vodstvom predsednikov.

Stroške kmetijske zbornice krijejo: dohodki iz lastnih naprav in prireditvev, prispevki države in banovine, progresivne doklade na državno zemljarino in morebitni prispevki strokovnih korporacij.

4. Zveza kmetijskih zbornic.

Banovinske kmetijske zbornice se združijo v Zvezo kmetijskih zbornic. Naloga Zveze je, da proučuje splošna agrarnopoli-

tična vprašanja ter išče sredstva za napredek kmetijstva in zaščito kmetijskih koristi v državi; da pri osrednji vladi zastopa interese vseh kmetijskih zbornic ter daje vladi mišljenje o važnih vprašanjih, ki zadevajo skupne interese vseh kmetijskih zbornic. V Zvezo kmetijskih zbornic pošlje vsaka banovinska kmetijska zbornica poleg predsednika še enega člana, ki ga izvoli skupščina za vso štiriletno poslovno dobo. Zveza si izvoli predsednika in podpredsednika ter imenuje glavnega tajnika.

Od 11.—13. maja se je v ministrstvu za kmetijstvo vršila konferenca o zakonskem načrtu kmetijskih zbornic. Kakšen bo končni uspeh teh posvetovanj, ne vemo podrobno. Kmetijska zveza pa bo preko svojega načelstva vztrajala pri svojem načrtu.

*



V DRUGIH DRŽAVAH.

Predsednik sveta Društva narodov nemški zunanji minister dr. Curtius, je sklical jesensko zasedanje sveta Društva narodov za 12. september.

Veliko se je pisalo o ostavki francoskega zunanjega ministra Brianda. Briand je po dolgem oklevanju podano ostavko umaknil in bo vodil na občo zahtevo še tudi zanaprej posle francoske zunanje politike.

17. zasedanje mednarodne trgovske konference se vrši v Pragi. Posvetovanj se udeležuje 100 odposlancev iz raznih držav. Tokrat gre za omiljenje carin, za pobijanje brezposelnosti in mednarodne kredite.

Nemško-avstrijska carinska združitvev in razsodišče v Haagu. Kakor znano je bila od sveta Društva narodov nemško-avstrijska carinska združitvev predana mednarodnemu razsodu v Haagu. Predsednik razsodišča Adači je izjavil, da bo imelo Društvo narodov na septemborskem zasedanju že mnenje sodišča o pravnem značaju nemško-avstrijske carinske zveze.

Italija in oboroževanje na morju. Letošnji italijanski proračun za vojno mornarico zahteva 1.575 milijonov lir in je višji od lanskega za 90 milijonov.

Vatikan in fašisti. Dne 27. maja je došlo v Rimu in po drugih mestih Italije do spopadov med fašisti in člani Katoliške akcije. Fašizem išče povsod

Za pomladansko zdravljenje,

čiščenje krvi in proti slabi prebavi
rabite naš nacionalni produkt

„Planinka“ - čaj Bahovec

Pravi samo v zaprtih in plombiranih paketih z napisom proizvajalca:

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA



priliko, da bi zatl vsako drugo mnenje o načelih človeškega življenja, nego je njegovo. Ker mu Cerkev teh povodov ne da, si jih izmišlja in nastopa z nasilji proti Vatikanu in od papeža krepko v življenje poklicani Katoliški akciji. Italijanska vlada je že razpustila vsa katoliška društva.

Ostavka in zopetna sestava vlade na Poljskem. Poljski ministrski predsednik — polkovnik Slavek je izročil 26. maja državnemu predsedniku ostavko celotne vlade. Sestavo nove vlade je prevzel trgovinski minister — polkovnik Pystov. Ostali so v novi vladi prejšnji ministri, le trgovinsko ministrstvo je prevzel doslej v vojaški upravi uslužbeni general, finančno ministrstvo pa brat maršala Pilsudskega. Do sprememb v vladi je prišlo na željo maršala, ki ni bil zadovoljen z varčevanjem poprejšnjega finančnega ministra.

Neprestani — krvavi komunistični izgredi so na dnevnem redu v republiki na Španskem.

Vlada v Nemčiji pripravlja znižanje uradniških plač in bo uvedla davek na zaposlitev, ki bo znašal 4% od plače ali mezde in se bo sorazmerno stopnjeval.

Zelo napete razmere vladajo med sovjetsko Rusijo ter Finsko, in sicer radi boljševičkih grozovitosti.

★



Slavnosti v Padovi

o priliki 700letnice smrti sv. Antona Padovanskega 1931—1932.

Na pobudo gg. škofa in župana padovanskega ter redovnikov minoritov je razposlalo mesto Padova na Italijanskem vsemu svetu povabilo na slavlje gornje 700letnice.

S polnim zaupanjem in navdušenjem je nanj odgovoril ves krščanski svet. Spominske svečanosti, odobrene po sv. Očetu, na katerega zro vsi verniki in čigar uredbo podpirajo vse oblasti v iskrenem edinstvu, so se pričele v aprilu ter bodo trajale ob raznih cerkvenih obredih in slavjih, razstavah in romanjih, do oktobra 1931. Dne 13. jun. 1931 bo pooblaščen kardinal sv. Očeta bral

pontifikalno sv. mašo na svetnikovem grobu.

Po specialnih uradih, ki jih je organiziral odbor, se javljajo romanja iz celega sveta, med tem ko se goreče pripravlja Padova, da s preureditvijo hotelov in vsemi javnimi pripomočki sprejme in vredno pogosti vernike, ki bodo prihiteli v sveti kraj.

Važna bo mednarodna razstava sedanje krščanske umetnosti, ki bo odprta od junija 1931 do julija 1932. Prijavili so udeležbo poleg najzaslužnejših italijanskih umetnikov tudi tuji, doslej iz sedmih držav. Dobila je 100 tisoč lir podpore za premije in je postavljena v impozantni arhitektonski stavbi na mednarodnem vzorčnem sejmu v obliki bazilike. Že sedaj obeta postati umetnostni dogodek največje važnosti spričo odmeva po vsem svetu.

Po tem povabilu vernikov bo odbor v kratkem razposlal brošuro kot vodnika; ta propagandna knjižica bo vsebovala ves program svečanosti, na katerih bodo imeli romanji posebne olajšave.

Sežigališče v Gradcu. V graškem občinskem svetu so socialni demokratje stavili predlog, da se zgradi sežigališče za mrtve ter da v to svrhu mesto brezplačno odstopi zemljišče v izmeri 2000 kvadratnih metrov ter da zgradi zgradbo v gozdiču, kjer se bodo shranjevale žare s pepelom tistih, ki so se dali upepeljiti. Krščansko-socialni občinski svetniki so odločno nastopili proti temu predlogu. Poudarili so v tem vprašanju stališče katoliške Cerkve, ki odklanja sežiganje mrličev. Naglasili so tudi, da v času gospodarske krize in pomanjkanja denarja ne gre izmetavati denar za nepotrebne stvari, od katerih ubog delavec nima nobenih koristi! Socialno-demokratski predlog pa je le bil sprejet proti glasovom krščanskih socialcev. Tako rešujejo socialni demokratje delavsko vprašanje. Ko bodo socialni demokratje v Gradcu pozidali svoje sežigališče, bodo gotovo imeli toliko tovariškega čuta, da bodo mariborskim socialistom, ki agitirajo za sežiganje mrličev, na stečaj odprli vrata. Tako bodo tudi naši »Ognjičarji« prišli na grmado po smrti.

Preganjanje katoliške mladine v Litvi. V Litvi je končana obravnava proti štirim duhovnikom in osemim dijakom

ter dvema sodelavcema katoliške akcije. Obtoženi so razlagali narodu po naročilu škofov kulturnobojne ukrepe vlade in pozivali katoličane, naj strnejo svoje vrste in naj dvignejo svoj glas pod vodstvom škofov ter duhovščine proti preganjanju Cerkve in katolicizma. Državni pravdnik je zahteval za obtožene v smislu zakona radi nepokorščine napram državni oblasti smrtno kazen. Obtožene so zagovarjali sijnajno njihovi zagovorniki, med katerimi so bili štiri bivši ministri. Cela gromovita obtožnica se je razblinila v prazen nič. Ker je pa nacionalistična stranka zapovedala obsodbo, so bili obsojeni: duhovnik Salcius na 2000 litov ali na tri mesece zapora; duhovnik Cviniš in dva dijaka vsak na 1000 litov ali na dva mesece zapora, 1 dijak na 750 litov ali na 7 tednov zapora, 3 dijaki na 500 litov ali na 1 mesec in pol zapora. 2 duhovnika, 2 dijaka in 2 člana katoliške akcije so bili oproščeni. Sodba je bila razglašena po triurnem posvetovanju sodnikov in obtoženi so vložili prizive. Po razglasitvi rzsodbe so katoliški dijaki sprejeli mučenike z velikim ter burnim navdušenjem in ob tej priliki je aretirala policija pet študentov.

Svetovni kongres krščanske rudarske internacionale. Zadnje dni majnika se je vršil v Strassburgu v Nemčiji 4. kongres internacionale krščanskih zvez rudarjev. Zbora se je udeležilo 72 zastopnikov posameznih zvez. Od delegatov jih je bilo 32 iz Nemčije, 12 iz Francije, 7 iz Belgije, 9 iz Holandske, 1 iz Madžarske in 2 iz Poljske. Zborovalci so razpravljali v nemškem, francoskem ter v nizozemskem jeziku. Med drugimi je bilo sklenjeno, da se bo z naprej glasilo krščanske rudarske internacionale, ki je izhajalo doslej le vsakega pol leta, razširilo in omogočilo večkratna izdaja.

Velikanska soha s Kristusovim kipom. V južnoameriški luki Rio de Janeiro bodo dogotovili te dni na vrhu griča Corcovado soho z ogromnim Kristusovim kipom. Slovesno odkritje se bo vršilo dne 13. oktobra t. l. Kip je obdan od venca električnih žarnic, katerega je mogoče videti v noči na veliko daljavo. Italijanski iznajditelj na polju brezžičnih električnih valov Marconi bo prižgal na večer odkritja spomenika v Rio de Janeiro žarnice tega venca iz Italije s pritiskom na električni gumb, kakor je že to storil ob priliki otvoritve razstave v avstralskem glavnem mestu Sydney, ko so bile žarnice užgane iz Italije v Avstralijo s pomočjo brezžične oddaje električnega stika na tako ogromno razdaljo.

★

13 let čakal na izvršitev smrtne kazni.

V severnoameriški državi Arizona je bila pred svetovno vojno smrtna kazen odpravljena. Uvedli so jo zopet l. 1918 ker so se povspele oblasti do prepričanja, da ne morejo več izhajati brez nje. Žrtev boja za in proti smrtni kazni je kaznenec, ki se piše Sam Caroll. Leta 1913 je bil obsojen radi umora na

smrt. Prošnja za pomiloščenje je bila zavrtnjena od guvernerja. Carolla so spravili v posebno, za na smrt obsojene določeno celico. Predno je bila pa smrtna kazen resnično izvršena, je bila smrtna kazen v državi Arizona odpravljena. Carollovo smrtno obsodbo so spremenili v dosmrtno ječo. Ušel je smrti.

Pet let je zopet mirno živel v kaznilnici. Leta 1918 je bila smrtna kazen ponovno uvedena. Rodilo se je vprašanje: kaj se naj zgodi sedaj s Carrollom? Ali ga naj usmrtijo ali naj ostane pri izrečeni pomilostitvi?

Celih 13 let se je bil boj za Carollov vrat.

Zagovorniki so se postavili na stališče, da zaporne kazni ni mogoče spremeniti v smrtno. Sodnija je bila drugega mnenja: Pet let se je sprehajal zakon med morilcem ter vešali, po zopetni uvedbi smrtno kazni je pot do vešal prosta.

13 let je presedel Carroll v posebni celici za na smrt obsojene in čakal med upanjem ter trepetom, kako in kaj se bo obrnila zanj usoda.

Sodniki so obdržali končno prav. Pred kratkem je bila izdana rešitev prepira, da se mora pred 18 leti nad morilcem Carrollom izrečena smrtna obsodba res tudi izvršiti in tako je bil obsojenec obešen.

*



Nj. Vel. kralj in kraljica v Zagrebu. Zadnjo nedeljo sta se udeležila kralj in kraljica v Zagrebu proslave 200letnice Matere božje Kamenitih vrat v gornjem mestu. Kraljevi par je bil od prebivalstva navdušeno sprejet in povsod, kjer se je pokazal, pristrčno pozdravljen!

Birmanih je bilo na binkoštno nedeljo v mariborski stolni cerkvi 859.

Cela družina prestopila v katoliško Cerkev. Dne 1. maja je v baziliki Matere Milosti v Mariboru s celo svojo družino prestopil iz protestantovske v katoliško Cerkev g. Voller Ivan, posestnik in lastnik vinskih klet v Košakah pri Mariboru. Slovesne obrede je izvršil vlč. g. župnik p. Valerijan Lander-gott. Slovesnost je bila zelo ganljiva, ker sta bila mož in žena tudi na katoliški način poročena. G. Voller je dobro znan po svoji ljudomilosti, osobito pa kot spreten in požrtvovalni poveljnik mariborskih gasilcev in reševalnega oddelka. Čestitamo!

Vlom. V Mariboru v Vrbanovi ulici je bilo vlomljeno v stanovanje Terezije Gradišnik in odnešenih 3280 Din.

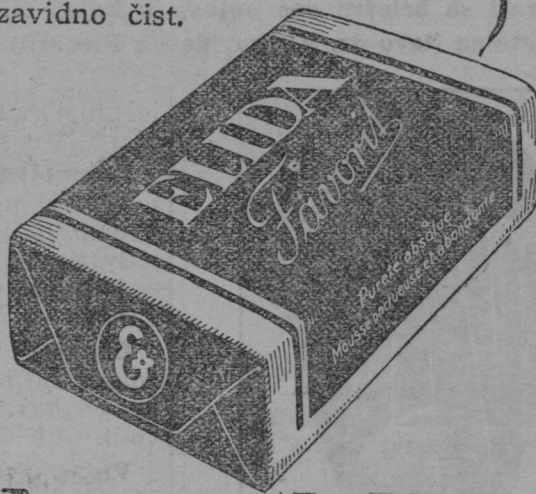
Roko je zmečkalo v Braunovi tkalnici v Mariboru pomožnemu delavcu Ivanu Šnuderl.

Po Dravi plavajoče moško truplo so videli z državnega mosta v Mariboru dne 28. maja t. l.

Obsojen radi uboja. Dne 23. nov. 1930 so se zgrabili fantje v krčmi Gregoret v Grajeni pri Ptuju. Gostilničar je po-

Vaša koža občuti ...

da-li jo pravilno negujete ali ne. Ona ni mrtva prevleka, nasprotno prav občutljiv organ. Radi tega mora začeti pravilno negovanje kože s pravim milom, to pa je **ELIDA FAVORIT MILO**. Obilna in dišeča pena tega mila čisti temeljito, pri tem pa je izvanredno blaga. Koža postane mehka in gladka. Ako redno uporabljate **ELIDA FAVORIT MILO** bo Vaš teint zavidno čist.



ELIDA Favorit MILO

stavil pretepače na hladno, ki so pa zunaj krčme dalje razgrajali. Krčmarjev hlapec Franc Kokolj in posestnik Jože Voda sta se podala iz hiše, da bi drzneže prepodila. V hudi nočni temi sta omenjena slučajno trčila drug ob drugega. Voda je bil uverjen, da je pred njim eden od fantov in je obrisal Kokolja z bikovko po glavi. Kokolj je pa tudi v zmoti sunil tovariša z nožem tako, da je ranjeni pozneje umrl. Mariborski senat Franca Kokolj radi uboja obsodil na tri leta robije.

Mrtvega novorojenčka so našli v kotanji gozdčka v Novi vasi pri Mariboru.

Bivši poslanec Ivan Roškar — težko obolel. Od Sv. Jurija v Slov. gor. se poroča, da je bivšega dolgoletnega poslanca in poljedelskega ministra g. Ivana Roškarja že v drugič zadela kap. Zasluznemu možu želimo skorajšnjega okrevanja!

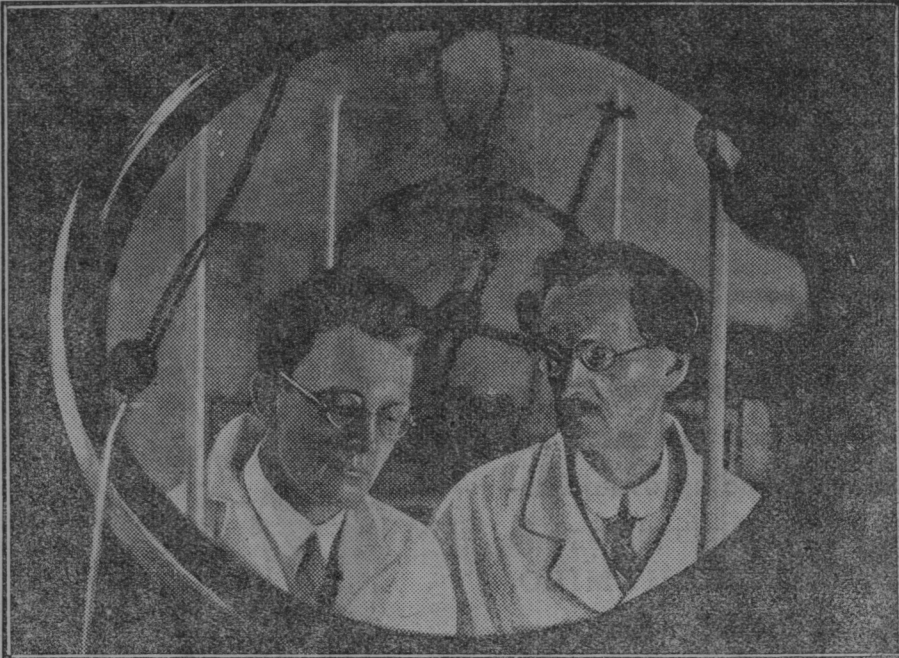
Zavarovanje proti toči. Dobivamo vprašanja, kje in kako si lahko dajo

posestniki zavarovati svoje pridelke proti škodi po toči in neurju. Odgovarjamo, da je najbolje, ako se vsak, kdor hoče zavarovati vinograde, sadonosnike, njive itd. proti toči, obrne na glavni zavarovalni zastop Franjo Žebota v Mariboru, Loška ulica št. 10. Tam dobi brezplačno točna pojasnila o vseh zavarovalnih zadevah.

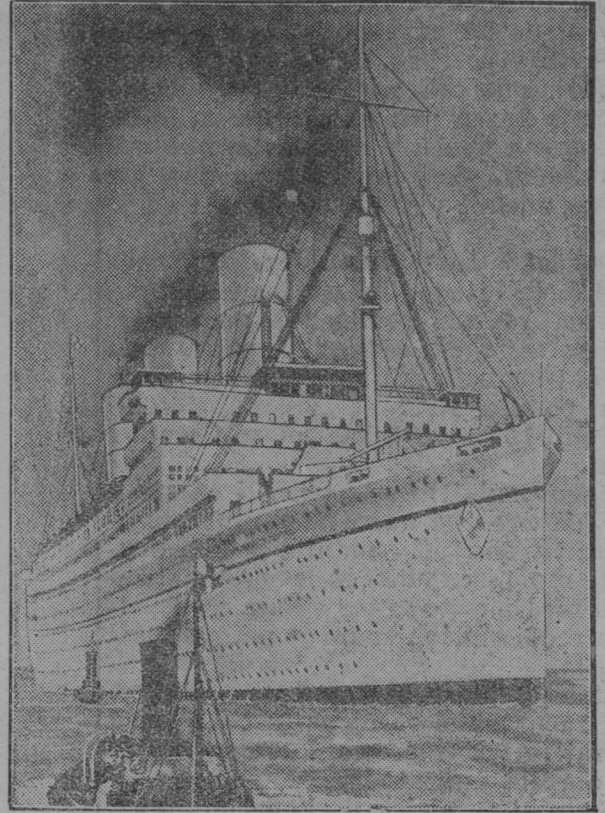
Dva požara v Libelički gori. Zaporedoma sta pogorela v Libelički gori pri Dravogradu stara žaga posestnika Stana in nekaj dni pozneje pa star mlin posestnika Močnika, ki stoji samo eden streljaj višje od pogorele žage. Sumi se, da je zažgala hudobna roka. Oba sta bila zavarovana pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, ki je škodo takoj cenila.

Neprevidno ravnanje z orožjem. Po neprevidnosti je obstrelil v Pinici pri Dolnji Lendavi v Prekmurju kovaški vajenec Janez Hobri dva fanta.

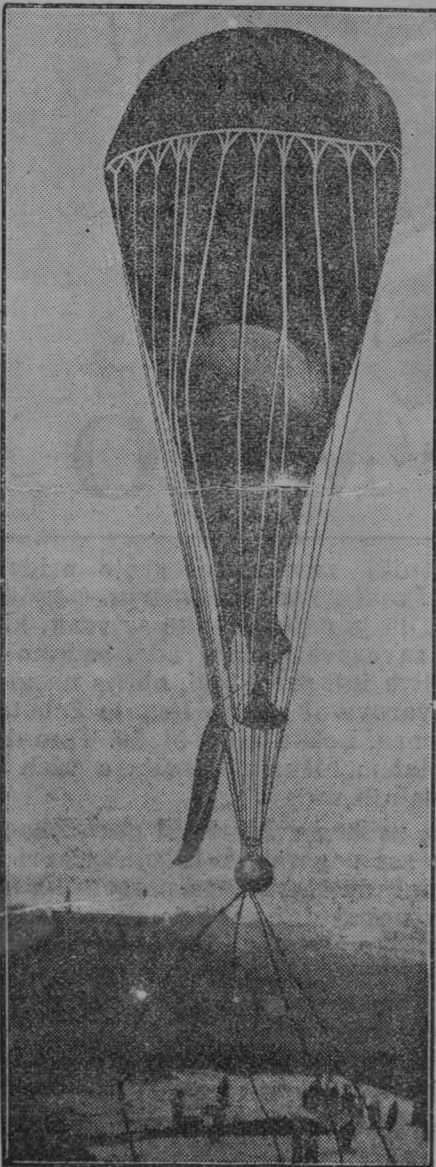
Podlegel poškodbam. Voz, na katerem so bili sodčki piva, se je preveč



Posrečen polet v doslej najvišje višine. Lansko jesen se je hotel belgijski profesor Piccard dvigniti v posebnem balonu v višino 16 tisoč metrov. Lani mu poskus ni uspel. Letos koncem maja pa se je povzpел Piccardov balon v višino 18.000 m. Balon, v kojega gondoli sta bila profesor Piccard in inženjer dr. Kipfer, se je dvignil v zrak v mestu Augsburg in pristal srečno v tirolskih gorah. Polet je uspel in aparati so beležili vse pojave v bajni višini. Slika nam kaže zgoraj letalca (levo dr. Kipfer, desno Piccard) in spodaj balon.



Najnovejši in največji parnik. Najnovejši parnik »Empress of Britain« z 42.500 tonami so dogradili in spustili v morje koncem maja Angleži.



nagnil in so skotalili sodčki z voza v jarek. Eden od sodčkov je podrl na tla 61letnega hlapca Matijo Rajnerja, ki

je umrl radi notrajnih poškodb v bolnici v Murski Soboti.

Iz revolverja ga je. Na binkoštni pondeljek je nevarno obstrelil na Zavodnem p. Celju iz revolverja neki Romih s Svetine delavca iz železarne v Štorah 28 letnega Ivana Štor. Opasno poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Drava je naplavila pri Ortožu neznanu moško truplo (gre najbrž za kakkega splavarja), ki je bilo več dni že v vodi.

Vlom. V noči na 26. maja je bilo vlomljeno v vilo g. Sinigoja na Kamenščaku pri Ljutomeru. Vlomilci so odnesli raznih predmetov za 1000 Din

Roparski napad. V nočnih urah dne 27. maja sta izvršila dva moška roparski napad na nekega posestnika iz Mozirja. Napadeni se je branil z nožem in enega od nepoštenjakov ranil. Enega od napadalcev so izsledli v osebi Alojzija Petrina iz Rečice.

Velik vlom. Med binkoštnimi prazniki je bilo vlomljeno v blagajno Obrtne banke v sredini Ljubljane. Vlomilci so navrtali železno blagajno in odnesli iz nje raznih bankovcev v skupni vrednosti 95.843 Din. Škoda je krita z zavarovalnino.

Cepec je opravil smrtni posel. Na binkoštno nedeljo zvečer je udaril Rok Tič iz Podgrada pri Oplotnici svojega strica Smogavca po glavi s cepcem tako močno, da se je udarjeni še sicer zavlekel domov, a je nekaj ur po udarcu izdahnul.

Z nožem ga je zabodel na smrt. Na binkoštni pondeljek je zabodel na smrt s kuhinjskim nožem 19 letni krojaški pomočnik Josip Kranjc v Trbovljah na Posetju 20 letnega Viktorja Baš iz Št. Lenarta pri Litiji.

Gozdni požar. V Brezovici pri Ljubljani je uničil 27. maja ogenj trem posestnikom 8 oralov gozda.

Iz neznanega vzroka se je obesil v Senčurju pri Kranju 70 letni Josip Gorenjc.

Velika nesreča na Savi. Pri vožnji v platnenem čolnu je utonil na Čatežu ob Savi pod restavracijo »Grič« zagrebški inženjer s soprogo in dvema otrokoma. Velika nesreča se je zgodila na mestu, kjer se izliva Krka v Savo.

Velik požar. V noči od 28. na 29. maja je izbruhnil požar v zidnici posestnika Jožefa Strniše iz vasi Konca pri Podgradu v bližini Novega mesta. Radi vetra se je razširil ogenj naglo na štiri sosedne zidnice, ki so pogorele z orodjem, pohištvom ter vinom. Škoda znaša 120.000 Din.

Blaznež zadavil svojo mater. V Dugi resi na Hrvaškem je zadavil 27. maja posestnik Franc Lukič svojo mater. Lukič se je vrnil pred kratkim iz Amerike in je bil že nekaj časa v umobolnici.

Doktorji — dunajski stražniki. Dunajski listi poročajo, da je bil dne 20. maja t. l. na dunajski univerzi promoviran za doktorja prava stražnik redarstva Alfred Trnka. On pa baje ni edini dunajski stražnik, ki je tudi doktor prava, ampak sta doktorja tudi še Emsinger in Kober. Vsi trije vrše stalno redarsko službo na dunajskih ulicah. Nadzornik dunajskega redarstva pa je v razgovoru z novinarji izjavil, da imajo ti trije doktorji malo upanja, da bi prišli v uradniško skupino. Poveljstvo dunajskega redarstva pa rado podpira vse stražnike, ki hočejo študirati. Med dunajskimi stražniki je 1700 takih, ki imajo dovršeno srednješolsko maturo.

Preko Rusije na severni tečaj. Po poročilih, katera je prejela družba za civilno letalstvo v sovjetski Rusiji, pričakujejo prihod zrakoplova »Grof Zepelin« v Leningradu koncem julija. Za nadaljni polet proti severnemu tečaju, kjer se bi naj srečala »Zeppelin« ter podmornica »Nautilus«, sta izgotovljena dva načrta. Eden načrt predvideva prelet v Severnem Ledenem morju ležečega otoka Franc Jožefova dežela (kjer se nahaja majhna ruska kolonija) in Severnojo Zemljo in od tamkaj naprej v smeri proti severnemu tečaju. Drugi načrt upošteva polet preko Noveje Zemlje. Dosedaj še ni padla odločitev za nobeden načrt. Poleta na sev. tečaj so bo udeležilo tudi več sovjetskih pilotov.

Pogovor s pomočjo gledanja na daljavo. Londonski list beleži prvi pogovor, katerega je imel časnikar s pomočjo novoizumljenega gledanja na daljavo. Novinar je pozval na radijo pogovor gospo Snowden, ženo angleškega finančnega ministra, ki se je mudila v Downig-ulici v Londonu na razdaljo 1.7 km. Med razgovorom je s pomočjo daljnovidne naprave natančno videl pred seboj gospo in je podal v svojem listu tudi opis njene obleke. Omenjeni slučaj je prvi, da se je časnikar obenem s pomočjo radija z osebo razgovarjal in jo gledal na razdaljo nad 1 km.

Judeževi »srebrniki«. Člani ameriške kolonije v Jeruzalemu so podarili londonski »National Geographical Society« poseben palestinski novc, srebrni »sekel«. V novcu so spoznali strokovnjaki denar, katerega je prejel Judež za izdajstvo Kristusa. V dobi Makabejcev je bil sekel, ki je vseboval 14.5 gr. srebra, običajno plačilno sredstvo pri Judih. Premer tega novca je nekoliko manjši nego ameriškega četrtninskega dolarja.

Rotšildu je odpovedala Brazilija. — Nova vlada v Braziliji je pregledala finančno stanje države in dognala, da plačuje Brazilija bančnemu podjetju Rotšild nagrado od leta 1855. V dobi, ko je bila nepregledna južnoameriška država Brazilija še cesarstvo, je sklenila s tvrdko Rotšild pogodbo, katero so pozneje pozabili prekiniti. Po tej pogodbi je priznala Brazilija tvrdko Rotšild za bankirja, kateri izplačuje mesečne plače brazilijanskim, v inozemstvu zaposlenim uradnikom in diplomatom in prejema za to izplačilo posebno nagrado ali takozvano provizijo. Omenjena pogodba je bila sklenjena leta 1855 na dobo treh let in ni bila nikoli preklicana. Družba Rotšild je prejemale od Brazilije skozi 76 let lepe svote. Nova brazilijanska vlada je popravila šele sedaj toliko let trajajočo napako in odpovedala milijardski tvrdki Rotšild pogodbo in pravico do nagrad.

Poroka na meji. Na Ambassador mostu v Detroit (Michigan) v Severni Ameriki, kjer teče meja po sredini mosta med Združenimi državami in Kanado, je bilo te dni pozorišče redke poroke. Amerikanec Reginald Crudde se je zaročil z v Kanadi živečo Šotinjo. Ker je bil v Mehiki ločen od svoje prve

Pijte brezalkoholno pijačo
„JOGURA“

žene in kanadsko zakonsko pravo ne priznava mehikanskega izreka ločitve zakona, je stal par na kanadskih tleh pred nepremostljivim zakonskim zadržkom. Na drugi strani ni smela nevesta radi prepovedi glede preselitve prekoračiti meje Združenih držav. Bilo je videti, da ne bosta mogla oba zaljubljenca skleniti zakonske zveze. Pa slednjič se je posrečilo iznajdljivemu Amerikancu, da je našel iz zagate izhod. Ko si je zasigural prisotnost drž. uradnika (šlo je za sklep civilne poroke), je obvestil nevesto, naj pride na zgoraj omenjeni obmejni most, pa naj previdno ostane na kanadski polovici. On sam se je postavil na ameriško plat mosta in je prijel nevestino roko, katero mu je ta pomolela preko meje na mostu. Zaročenca sta izmenjala v vsej naglici poročna prstana in med izmenjavo je govoril navzoči drž. uradnik obredne besede. S to čudno poroko je prejela kanadska Šotinja ameriško državljansko pravico in je — smela stopiti ob roki svojega moža koj po poroki na tla Združenih držav Sev. Amerike.

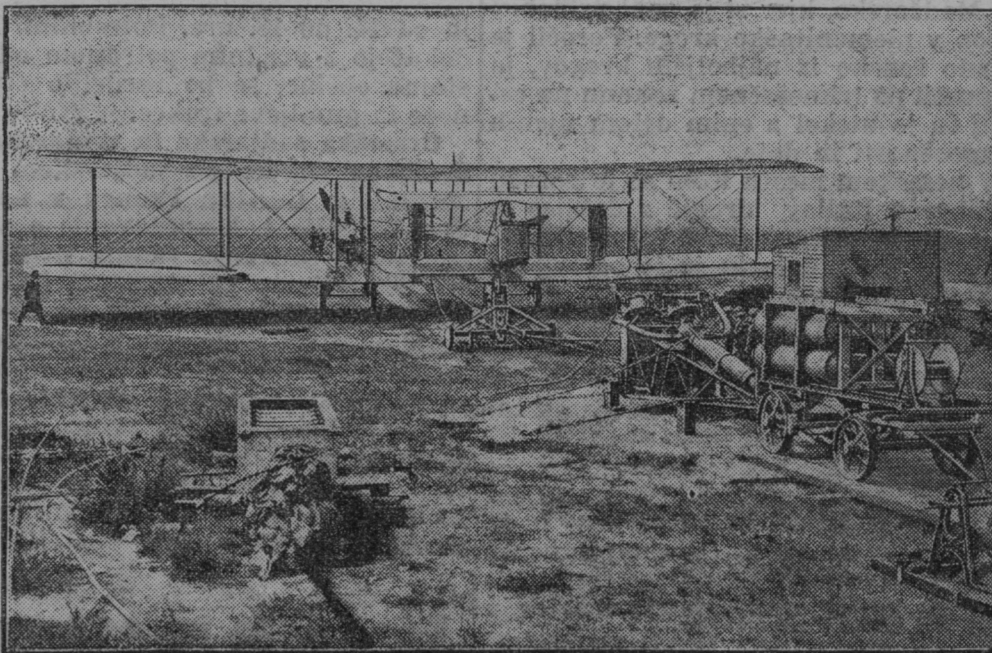
Edini, ki je ostal pri življenju. Pred kratkem je umrl na osrdnje-ameriškem otoku Martinique zamorec Oliver Johnson, ki je užival do pred kratkem svetovni sloves. Johnson je bil edini, ki je ostal pri življenju od ognjeniške nesreče, ki je popolnoma razdejala mesto Št. Pierre. Pri izbruhu ognjenika Mont Pelée na zgoraj omenjenem otoku je bilo uničenih 45.000 ljudi glavnega mesta tekom par ur. Rešilne kolone so naletele povsod le na mrliče. Konečno so iztaknile v mestnem zapo-

ru v podzemeljski celici zamorca Oliverja Johnsona, ki je živel. Johnsona so vrgli na dan izbruha ognjenika v ječo radi zagrešenega prestopka postave. Baš zaporna celica pod zemljo mu je bila rešitev. Ko so se prikazali rešitelji, se je zaprti zamorec bridko pritoževal, ker je bil radi malenkosti kaznovan tako strogo in je moral prebiti pod zemljo cele dneve brez hrane ter vode. Možu se sicer sanjalo ni, kako grozna nesreča je bila doletela po njegovi predaji ječo mesto ter okolico. Ko je zvedel, da je ostal on edini od toliko tisočev slučajno pri življenju, je na mah osivel.

Plavajčca vas. Med številnimi plemenimi, ki živijo na Filipinskih otokih pod Japonsko, so posebnost plemena Bajoo-morja. Ti ljudje prebivajo v plavajoči vasi, ki je zasidrana v višini Šanghaja, v najbolj zapadnem delu Šulu otočja. Tamkaj se rodijo Bajoji v čolnih iz bambusovih debel, preživijo celo življenje na vodi in ko umrjejo, jih pokopljejo v čolne iz bambusa. Starejši ljudje tega plemena zagotavljajo, ako bi se podali na suho zemljo, bi padli takoj v omotico.

Gospodarski stroji in orodje so razstavljeni v posebni skupini na letošnjem XI. ljubljanskem velesojmu od 30. maja do 8. junija. Zastopani so izdelki naše države, Avstrije, Čehoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madžarske, Nemčije, Švedske ter Amerike. Naši gospodarji imajo tukaj najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Tako obsežne razstave kmetijskih strojev kot na letošnjem velesojmu, še ni bilo. Večina strojev je v obratu, gnanih z lokomobilmami, motorji in električnim tokom.

V bodočnosti je sreča! Srečo si mora ustvariti vsak sam! Gospodinja je to mogoče, ako pravilno štedi! Ni potrebno, da bi si odtrgala od ust, pravilna izbira sredstev je štednja! Za perilo: samo Zlatorog milo!



Stroj za odlet letal. Doslej so uporabljali stroje za odlet aeroplanov na velikih parnikih. Sedaj so ustvarili na Angleškem stroj za odlet letal na suhem. Namen novoizumljenega stroja je, si prihraniti letališče. Slika nam kaže trenutek, ko odsune stroj v zrak letalo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »hala« za revmatično in druga boleča vnetja; »enteroclanerjem« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din. 83

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Natakar — baron.

V poljskem mestu Tešen je bil aretiran pred kratkem Jožef Simoner, ko je življenje se glasi kakor pustolovski roman. Pred dvema tednoma je bil upepljan v hišo bogatega posestnika premožnika v poljskem Tešenu fin, mlad mož, ki se je izdajal za barona Oskarja Kallaya, sina nekdanjega ogrskega zunanega ministra. Hčerka tešenskega bogataša, 18letna, lepa gospica in dedinja očetovega milijonskega premoženja, se je zaljubila v mladega moža in v kratkem času je prišlo do zaroke. Ker so pa barona Kallaya zasledovali upniki, se je začela zanj zanimati policija. Ko so preiskali njegove listine, je bilo očitno, da so potvorjene. Barona so vtaknili pod ključ. Preiskava je dognala, da je padel v roke pravice prav pretkan goljuf, ki je znal živeti na račun drugih.

Laži-baron je v resnici kavarniški natakar na Dunaju. Že v mladih letih je kazal nagnenje do pustolovčin, se je izdajal za plemenitaša in je bil med vojno večkrat pred vojaškim sodiščem radi protizakonite nošnje oficirske uniforme.

Pred nekaj leti je odpotoval Simoner na Madžarsko, kjer si je znal pridobiti vstop v plemenitaške kroge. Poročil je mlado žensko iz najboljših krogov, jo je pustil po trimesečnem zakonu na cedilu in je utekel z enim delom njenih dragocenosti in dote.

V nemškem mestu Köln se je poročil laži-baron Kallay drugič z deklico iz zelo bogate rodbine. Tudi to je opeharil za znaten del dote in jo je ostavil po nekaj tednih zakona.

Tretjič je poročil hčerko poljskega veleposestnika. Živel je nekaj mesecev v vsej ljubezni z mlado ženko na posestvu, katerega je izročil mlademu zakonskemu paru tast in je naenkrat izginil lepega dne kakor kafra.

Ko je zapravil Poljakinji ugrabljeni denar, se je vrnil nazaj na Dunaj in se je posvetil za nekaj časa prvotnemu poklicu — natakarstvu. Pred tremi leti je zopet izginil, odpotoval je v Švico, v Nemčijo ter slednjič v Šlezijo, kjer se je baš nameraval četrtič poročiti, a so ga še oblasti razkrinkale pravočasno.

Molitve po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena došedanja.



Doklade okrajnih cestnih odborov. Kakor poroča »Trgovski list«, je ministarstvo za finance s posebno odredbo obvestilo vse banske uprave, da okrajnim cestnim odborom ne smejo več dovoljevati cestnih doklad. Razlog je v tem, ker je letos bila odrejena uporaba ljudskega dela (kuluk) ter se uvedlo pobiranje odkupnine za ljudsko delo. Poleg tega so na podlagi zakona o samoupravnih cestah začeli pobirati izredne prispevke za vzdrževanje samoupravnih cest. Po uvedbi kuluka in pobiranju prispevkov za prekomerno uporabo cest bi okrajne cestne doklade dvojno obremenjevale iste davkoplačevalce v isti namen.

Enodnevni tečaj za zeleno precepljanje šmarnice in za poletna dela v vinogradu se vrši v pondeljek, dne 8. junija t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12.



Gumijeve pete „REKORD“

imajo troje vrednosti: so zelo **nizke cene**, da si jih lahko vsak nabavi, so **izredno trpežne**, ker so z najboljših surovin ter napravijo hojo **elastično in elegantno**.

in od 14. do 18. ure. Potrebim, ki to dokažejo z uradnim potrdilom od pristojne občine, se bo razdelilo cepilne nože in gumijeve trakce.

Ormoška sadjarska in vrtnarska podružnica priredi po sadjarskem nadzorniku g. Goričan Francu v nedeljo dne 7. junija t. l. predavanje o sadreji ter o zatiranju sadnih in drevesnih škodljivcev in sicer pri Sv. Miklavžu v Društvenem domu po rani sv. maši ob 8. uri zjutraj in v Ivanjkovcih v restavracijski dvorani popoldne ob dveh. Ker se obeta letos prav dobra sadna letina, vabi podružnica k obilni udeležbi vseh tega koristnega ter gotovo vsakemu potrebnega in podučnega predavanja. Prav posebno pa naj pride mladina!

*

Vprašanja in odgovori.

J. G. v D.

Imam spor s sosedom zaradi meje, na kateri so drevesa. Ta so deloma celo na moji strani. Ali smem skopati ob meji jarek in posokati drevesom korenine?

Odgovor:

Ako so drevesa na meji, vendar še na sosedovi strani, smete zahtevati, da odstrani veje, ki molijo nad vašo posest. Če tega ne stori, smete storiti vi. Ako je drevo na vaši strani, je vaše in ga smete seveda posekati. Korenin podsekavati ni dovoljeno. Sicer pa stane le sosed, ampak tudi sorodnika, recita si dobro besedo, pa bo ta mir med vama več vreden kot cel gozd dreves!

G. J. v V.

Sosed je na mojem skopal grabo, da se voda odteka. Ali to sme?

Odgovor:

Na vašem svetu sosed ne sme kopati grabe. Ako je na svojem napravil plot iz rib, da zavaruje polje pred šodrom, kadar je nevihta, je prav storil, toda grabe skopati ni smel. To naj popravi. Opozorite ga, da celo vam na vašem svetu občina ni dovolila na istem mestu grabe skopati.

F. J. v M.

Ali so mi prav izračunali zgradarino, ker jo letos plačam trikrat toliko kot lani?

Odgovor:

Kupite si knjižico »Kako si sam izračunam davek«, stane samo 2 Din in jo dobite pri: Kmetški zvezi v Vojniku, ali v Celju ali v Mariboru.

S. V. v V.

Rad bi doma delal opeko. Ali jo smem kaj prodati, kolikor je sam ne bi rabil?

Odgovor:

Seveda smete prodati.

S. P. v T.

Ali more imeti kdo gostilno brez osebne pravice? In če je kdo po krivični poti prišel do tega, kako se naj postopa proti?

Odgovor:

Brez osebne pravice se gostilna ne sme voditi. Ako imate dokaze, da si je kdo po krivičnem potu polastil spričeval za osebno pravico, prijavite zadevo obrtni oblasti (srezko načelstvo).

L. W. v T.

Kupila sem posestvo, pa mi prodajalec ni povedal, da ima sosed pot preko. Ali mu pot smem zabraniti?

Odgovor:

Če sosedje uporabljajo že nad 30 let to pot, je ne morete zabraniti, sicer lahko.

K. J. v K.

Imam srečko ratne štefe, kupljeno od Zumbuloviča, ki je v konkurzu? Ali je srečka še veljavna?

Odgovor:

Ako imate originalno srečko, ste na dobrem. Ako pa vam originalne srečke ni poslal, tedaj pa — adijo sreča!

Isti.

Lani sem plačal od kože, kjer tu in tam kdo stanuje, 5 Din zgradarine, letos, ko nihče tam ne stanuje, pa 50 Din. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Pritožite se na davčno oblast in povejte, da hiša ni v najemu in služi le kmetškemu poslu, oziroma shrambi.

J. S. v T.

Sem trgovka in bi rada imela v Celju stojnico za slanino. Kam se naj obrnem?

Odgovor:

Na mestni magistrat v Celju, ki stojnice dovoljuje.

M. V. V.

Imam posestvo v najemu in v pogodbi točko, da se najemna pogodba ne prekine, če se posestvo tudi proda. Ali to drži?

Odgovor:

Take vnajemne pogodbe morajo biti vključene na dotično posestvo, potem držijo vsaj toliko, da dobite odškodnino, če se posestvo proda. Glejte, da bo pogodba kolektivna, ako do česa pride.

L. P. v D.

Otrok, star blizu 4 leta, težko bolan, brez očeta, mati sirota, se mi hudo smili. Kaj naj se z njim napravi?

Odgovor:

Sporočite zadevo srezkemu zdravniku, ki bo odredil, da se odda otroka v bolnico. Občina bo morala zanj plačati.

Š. F. v B.

Imam umobolnega sina. Ali ga morem brez plačno spraviti v umobolnico?

Odgovor:

Ako je ljudem nevaren, ga bodo v umobolnici sprejeli, sicer ne, ker je prenapolnjena in sedaj pripravljajo novo pri Celju. Tudi brezplačno ne gre, ker vzdrževanje v umobolnici morajo plačati ali domači ali občina. Prosite pa na bansko upravo v Ljubljani za znižanje prispevkov.

T. H. v Sv. M.

Ali sme sosed na svojem tik moje meje saditi živo mejo smrečje?

Odgovor:

Sme.

B. K. v L.

Vino prodam sosedu za domačo uporabo, ali moram prijaviti?

Odgovor:

Da in sosed mora plačati trošarino.

★



POKONČAVANJE RAZNEGA MRČESA.

Ni ga skoraj gospodinjstva, kjer bi se zlasti v vročih poletnih mesecih kljub čiščenju ne pojavil ta ali oni mrčes. Le res vesten in vstrajni boj

proti tem mučiteljem je uspešen. Mrčes, posebno muhe in stenice so nevarni prenašalci nalezljivih bolezni. Drugi zopet uničujejo blago in jestvine ter povzročajo človeku delo in precej škode.

Ubranimo se in pokončavajmo mrčes z raznimi sredstvi.

Mravlje nam ne napravijo tolikšne škode, kakor so nam nadležne, ker silijo v med, sladkor, meso i. dr. Zastavimo jim pot z močno dišečimi sredstvi kakor kafro, petrolejem ali s petrolom. Okenske okvirje, prag ali podvoje namažemo s petrolejem ali kafro, ali pa natrosimo, če silijo čez prag, takoj pepela. V shrambi ali omari, kjer taka dišeča sredstva niso na mestu, si pomagamo z gobo, ki smo jo namočili s sladkorno vodo. Mravlje pridejo lizat in ko je goba polna živalic, jo vržejo v vrel krop. To ponovimo toliko časa, da se ujamejo vse mravlje. Lahko pa tudi nastavimo v plitvi vodi gosto sladkorno vodo, pomešano s kvasom (droži), od česar mravlje poginejo.

Bolhe se zadržujejo po špranjah tal, v bacilov, ki povzročajo nevarne kužne in krvne bolezni pri ljudeh in živalih. Ako odstranimo vse smeti in kuhinjske odpadke, v katere odlagajo muhe svoje jajčice, v jame in jih pokrijemo vselej s plastjo zemlje, preprečimo, da se ne izlezejo celi roji muh. Vonj lorberjevega olja je muham skrajno zopern. Zato pomažemo z njim stene shramb, okna pa zadelamo z gosto in temno mrežo. Jestvine hranimo pokrite ali pa v omari, ki ima dobro zamreženo okence. Tudi preprih prežene muhe, lovimo jih pa v steklenice. Kot vaba služi staro pivo. Tudi lepljivi muholovci so jako uspešni. Uporaba strupene mušnice (gobe) ni priporočljiva iz razloga, ker muha ne pogine takoj, ko se nasrka strupa. Omočena tava naokrog in slednjič pade v kak lonec z jestvinami.

Bolhe se zadržujejo špranjah tal, v posteljah, umazani obleki, pri mačkah in psih. Najenostavnejše sredstvo za odpravo tega nadležnega mrčesa je

vsakdanje pometanje z mokro žagovino ali z vlažno metlo ter večkratno umivanje tal z vročim lugom ali vročo vodo, kateri je pridejan galun. Za umivanje barvanih tal skuhamo na par litrih vode za eno pest pelina. Tekočino rabimo seveda shlajeno.

Uši. Uspešno sredstvo zoper glavno uš je petrolej. Lase namažemo dobro s petrolejem. Čez nekaj dni jih umijemo s hladno vodo in milom. Mazanje in umivanje ponovimo do popolnega uspeha. Uši v obleki uničimo s pranjem v vrelem lugu. Obleko, katero ne moremo prati, izpostavimo zelo hudi vročini v peči.

Molji, prav za prav njih ličinke, uničujejo volneno blago in kožuhovino. Obvarujemo se jih sledeče: 1. Volneni tkanine in kožuhovino večkrat pretepimo in prezračimo. 2. Zavijmo jih v platnene krpe ali časopisni papir in jih hranimo v dobro zaprtih skrinjah ali omarah. 3. Vmes natrosimo tobak ali še boljše naftalin.

Stenice se zelo hitro razmnožujejo. Naselijo se povsod: v posteljah, v okvirjih slik, v oblazinjenem pohištvu, v okvirjih oken in vrat, v špranjah zidov in tal. Luknje in špranje v zidu izperemo z močno galunovo raztopino, nato pa zamašimo z gipsom. Stene pobelimo z apnom. Nebarvane lesene predmete pokropamo z vrelim lugom, špranje v pohištvu, v okvirjih slik in gube žimnic zamočimo s terpentinovcem. Tla, posebno lajšte, polijemo med umivanjem z vrelim lugom. Luknje zamašiti, ne da se uniči živali, ne koristi prav nič, ker te trdožive živali ostanejo žive zazidane tudi leto in dan, o prvi priliki pa pridejo zopet na svetlo. Z zelo močnim strupom »Ciklon« se iztrebi ta mrčes tekem 24 ur popolnoma tudi iz sten. Vendar ga smejo uporabljati nalašč za to izurjene in od oblasti postavljene osebe (desinfektorji), ker je tudi za ljudi sila nevaren.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 30. majnika so pripeljali mesarji 3 goveda 1 kg po 12-18 Din, 7 telet 1 kg po 12-

Januš Golec: P

Guzaj.

23

VI. poglavje.

Roparski glavlar se igračka z zasledovalci.

Ko bi bil Guzaj le količkaj slutil, kako kašo si bo skuhal s štoranjem po župniščih, bi tega ne bil storil nikdar. Njegovi farovski obiski se niso raznesli le po posameznih župnijah, priromali so do ušes višjih oblasti. Po tako drznih roparskih poskusih so se obrnili duhovniki do glavlarstev, posamezne orožniške postaje so bile preslabo zasedene, da bi se bile upale z uspešnim ter doslednim zasledovanjem najbolj drznega roparskega glavlarja s celo bando in še pod zaščito priprostega naroda. Orožnik je bil tedaj tudi nerodno ter že od daleč razločno vidno napravljen. Za trdim klobukom blesteče petelinovo perje,

puško s prav dolgim bajonetom in še dolgo sabljo s svetlim ročajem. Treba je bilo malo stopiti na hrib in lahko si pokazal s prstom, po kateri grabi se vzpenja kvišku žandar. Po redko obljudenih gozdnatih krajih od Št. Jurja proti jugu so bile orožniške postaje posejane presneto na redko. In še iz teh so se gibale patrolje le bolj po vaseh, po graščinskih šumah, zapuščenih grabah in z bajtami posutih pobočjih ni stikalo tedaj nobeno oko postave. Pred Guzajevim pojavom je bil v teh krajih mir. Orožnik je patroliral le bolj na papirju, bilo je dovolj dobrih ter obilno založenih hiš, kjer je bil dobrodošel ter pogoščen ob vsaki uri. Posebno vznemirljivih slučajev do Guzaja ni bilo in za tatinske malenkosti se nikdo niti zmenil ni. Ko so butnili v javnost najdrznejši Guzajevi sejmski ropi po raznih krajih, jih na orožniškem poveljstvu ter glavlarstvu niti verjeli niso. Šele ovadbe izpod peresa resnih duhovnikov so odprle oblasti oči, da je vendar le nekaj na celem bavbavu. Orožniške postaje so prejele povelje: Napraviti na-

Sveta mati Ana Molitvenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35, 52 Din.

Razlika cene je v ve-
zavah knjige. Cenejša
so za vsakdanjo obra-
bo, dražje pa za daro-
ve mladim ženam, in
še zlasti nevestam, za
katere je najdragocel-
nejše ravno še komaj
dobro dovolj!

Za naročbe se pripo-
roča:

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

16 Din; špeharji 31 zaklanih svinj 1 kg po 13—16, slanina 12—14, kmetje 7 voz krompirja po 1—1.50, čebula 5—6, 14 voz sena po 95—130, 1 voz otave 120—130, 2 slame 55—65, 7 voz škopa po 1.75—2. Kozličkov je bilo 9 po 50—90 Din. Kokoš 30—45, piščanci 30—75, raca 20—30, gos 40—60, puran 40—70. Česen 18 Din. Črešnje 16, jabolka 18, suhe slive 9—12. Mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 36—40. Jajca 0.75—1, med 12—20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 27 konjev, 15 bikov, 139 volov, 354 krav, in 35 telet. Skupaj 570 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. maja 1931 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od Din 5.50—7.70, poldebili voli 4.25—5.—, plemenski voli 3.50—4.50, biki za klanje 4—5, klavne krave debele 3.25—5.—, plemenske krave 3—4, krave za klobasarje 1.75—2.50, molzne krave 4—5, breje krave 4 do 4.50, mlada živina 4.50—7. Prodanih je bilo 224 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 16 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 29. 5. 1931. Na sejem je bilo pripeljanih 368 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 60—80 Din, 7—9 tednov stari 90—140 Din, 3—4 mesece stari 160—250 Din, 5—7 mesecev stari 300—350 Din, 8—10 mesecev stari 400—450 Din, 1 leto stari 600—700 Din, 1 kg žive teže 6—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 204 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 18—20, volovsko meso II. vrste 14—16, meso od bikov, krav in telic 9—12, telečje meso I. vrste 25—35, telečje meso II. vrste 12—20, svinjsko meso sveže 14—25. Maribor, dne 26. maja 1931.

Na zapadu nič novega.

Pri zdravniku za ženske bolezni v Krakavi dr. Kellerju se je oglasil te dni neznan možki, ki ga je prosil, naj bi se podal k težko bolnemu. Peljal je zdravnika v zakotni del mesta. Ko sta stopila slednjič v stanovanje, kjer bi naj bil bolnik, sta se vrgla na zdravnika dva moža in ga zvezala. Med smrtnimi grožnjami so zahtevali lopovi kot odkupnino 4000 dolarjev. Ker ni imel zdrav-

nik toliko denarja pri sebi, so ga prisilili banditi, da je pisal profesorju dr. Glacelu pismo, v katerem ga je pozval, naj pride takoj v označeno hišo, kjer bo izvršil nujno potrebno operacijo. G. profesor je sledil klicu. Ko je prestopil prag zgoraj omenjene hiše, so tudi seveda njega takoj zvezali. On je moral pisati svoji ženi, katero je prosil, naj dvigne iz banke 4000 dolarjev in jih prinese v označeno hišo.

Žena se je pokorila moževemu pismu in se je podala na označeni naslov. Zadelo jo je usoda ujetništva in eden od lopovov jej je odvzel ključke od stanovanja. Tolovaji so se odstranili, ko so skrbno poprej zaklenili vrata ječe v poljskem velemestu.

Po dolgem prizadevanju se je posrečilo profesorju Glacelu, da se je rešil spon, je osvobodil nato še oba ujeta tovariša in so vlomili vrata. Poklicana policija se je podala v profesorjevo stanovanje, ker so bili odvzeti gospej profesorjevi ključki nasilnim potom. Stražniki so zalotili pri profesorjevih tri lopove. Dva sta jim ušla preko hodnika, tretji je skočil iz prvega nadstropja na cesto. Med bežečimi banditi in policijo je prišlo do izmenjave strelav in eden od drznežev je obležal težko zadet. Pri ranjencu so dobili svoto 4000 dolarjev.

DRUŠTVENE VESTI

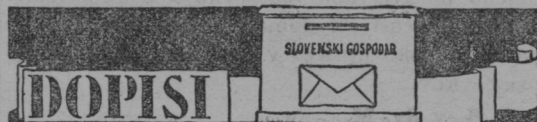
Sv. Ana v Slov. gor. Kam pa pojdeš Ti, Tone, v nedeljo, dne 7. junija? Kaj me vprašaš, France, ali še ne veš, da na splošno željo občinstva ponovi »Fantovski odsek« v srce segajočo kmetsko žaloigro »Užitkarja«. Torej greva brezdvomno tudi midva, da vidiva in slišiva to žaloigro, ki je vzeta iz življenja in trpljenja kmetskega stanu. Osobito vabi odbor na to prireditev naše očete in mamice ter vse naše ožje sosede od Sv. Benedikta, Sv. Lenarta ter Marije Snežne. Začetek točno ob pol četrti

uri popoldne v »Društvenem domu«. Na veselje svidenje! Bog živi! Odbor.

Nazarje. Naši igralci bodo v nedeljo dne 7. t. m. priredili »Desetega brata«. Ker so vloge v rokah pridnih igralcev, vemo že naprej, da bo igra dobro izpadla, zato vsi prijatelji prosvete uljudno vabljeni! Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V nedeljo dne 7. junija proslavimo Finžgarjevo 60letnico s primernim govorom ter igro »Veriga«. Podhonski fantje pa bodo zapeli nekaj narodnih pesmic. Pokažite z obilno udeležbo, da znate ceniti kulturno delo naših zaslužnih mož!

Sv. Vid na Planini. Naša Dekliška zveza vabi na gledališko predstavo, ki jo vprizori v nedeljo dne 7. junija ob treh popoldne v društveni dvorani. Pridite v obilnem številu!



Razvanje pri Mariboru. V nedeljo, dne 7. junija imajo bivši vojaki Razvanjčani ob 8. uri dopoldne v podružnici sv. Mihaela cerkveno opravilo. Službo božjo opravi in pridiguje g. dekan Sagaj iz Hoč. Popoldne istega dne pa se vrši ljudska veselica prstovoljnega gasilnega društva v Razvanju. — Občinski kuluk že opravljamo, banovinskega bomo odplačali.

Št. Peter pri Mariboru. V Metavi je umrl Cafnik Mihael, star 72 let. Zapušča vdovo, s katero bi prihodnji mesec praznoval 50 letnico zakonskega življenja. Njemu je sledil v večnost Kaloh Janez, viničar v Metavi, star 42 let. Rajni zapušča ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Oba je smrt pobrala nenadoma. Prvega je zadela kap, drugi pa je umrl po enodnevnih boleznih. Naj počivata v miru!

Sv. Anton na Pohorju. V spomin 700 letnice smrti sv. Antona Pad — umrl je v Padovi s pesmijo Devici Mariji na čast — se bo obhajala v tukajšnji cerkvi ob Antonovem tridnevnicu. Začetek v četrtek zvečer z uvodno pridigo in litanijami. Petek, praznik Srca Jezusovega, dvojno opravilo, ob 6. in 10., pri obeh

Sprejme se kovaški vajenec, ki ima veselje do obrti, z vso oskrbo v hiši. — Pastir ali pastirica, ki bi pomagala tudi gospodinji. Perše Viktor, Poljčane. 914

Tovorni avto 2 1/2 ton v dobrem stanju radi nabave malega voza proda po ceni Bernhard, Aleksandrova c. 51. 900

Proda se lepo posestvo eno uro od mesta Ptuj, tik banovinske ceste. Obstoji hiša gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju. 11 oralov: njive, travnik, gozd in lep sado-nosnik, vse v ravnini. Proda Franc Kramberger, Grajena, št. 17 pri Ptuj. 901

Posestvo se proda ali da v najem. Sveti Miklavž 78. Hoče. 908

tančen zapisnik z vsemi, o katerih je znano, da so bili oropani ali napadeni od Guzajeve tolpe. Sestavljanje nepotrebnih zaslišanj je bilo čisto nepotrebno, dolgotrajno in niti najmanj nevarno. Predno so bili zapisniki prepisani na čedno, odposlani na pristojno mesto in tamkaj prečitani, je trajalo presneto dolgo. Šele z visokih uradniških mest so ugibali, ali je Guzajev pojav istinost, kje se klati ta pošast v človeški podobi, in kako jej priti do živega. Po temeljitih posvetovanjih ter dopisovanju sem in tja je priromala na žandarmerijske postaje zapoved: potom pogostejih patrolj dveh mož je ugotoviti, kje se zadržuje tolovaj in kako močna bi naj bila njegova tovaršija. Oblast je bila že davno pozabila, da je bilo razpisanih na Guzajevo glavo 150 goldinarjev in ga ubije slobodno vsakdo, kjerkoli ga dobi. Za razpisano vsoto se ni doslej zmenil nikdo, najmanj gotovo žandarji, katerim je bila ljubša cela koža nego nevarno srečanje s samo na 150 goldinarjev ocenjenim razbojnikom. Stara nagrada na uboj tolovaja je bila pozabljena, za

novi ni bilo denarja in suho povelje izsleditve ter patroliranje ni tolikanj vleklo. Kljub dejstvu, da pri višji gospodi ni bilo pravega zanimanja za Guzajeve pohode, je storilo orožništvo toliko svojo dolžnost, da je doznalo s povpraševanjem pri bogatejših kmetih, krčmarjih ter trgovcih, da se potika iskani poglavar po olimskih hostah in se zadržuje po samotnih bajtah ter krčmah med Št. Jurjem in Pilštajnom.

Pravega opisa o tolovaju niso imeli, dokler ga ni fotografirala duhovščina v obširnih vlogah na glavarstvo. Varstveni in za osebno varnost odgovorni organi so bili takega mnenja, da mora biti prosluli razbojnik: velike ter močne postave, nasršenih brk ter daljše brade, z nožem za pasom, s puško preko rame in že na zunaj vidno oblečen po tolovajsko. Ker vseh teh znakov na Guzaju ni bilo, nikdo niti sanjal ni, da se skriva razbojnik najlažje za boljšo obleko in v sveh mogočih vlogah. Ker je bila oblast tedaj z vsemi varnostnimi odredbami vred še vedno za srednjeveškim plotom, je umljivo, da je uganjal Guzaj

posvetitev župnije Srcu Jezusovemu, popoldne slovesen sprejem selniške procesije, pridiga in litanije. Sobota — god sv. Antona — sv. maše od 4. ure naprej, ob 6. pridiga, slovesna sveta maša v namen selniške procesije, sprejem procesije iz Ribnice, Vuzenice in od drugod, pred poznim opraviлом se bo blagoslovil po škof. pooblaščenču novi križ na pokopališču, popolnoma prenovljeni glavni oltar, lurška Marija z votlino, novi krstni kamen s krasnim nastavkom, pridiga in slovesna sv. maša za vse dobrotnike cerkve. V nedeljo — lepa nedelja — opravilo ob 6. in 10., sklep tridnevnic s procesijo. Častilci sv. Antona Padovanskega, velikega čudodelnika, pridite, da si ob njegovem 700 letnem jubileju izprosate raznih milosti za dušo in telo, za sebe in svoje drage!

Polička vas pri Jarenini. Že dve leti hodijo inženjerji merit novo cesto od Sv. Jakoba čez Poličko v Št. Ilj. Nova cestna zveza je res krvavo potrebna. Ne samo za domačo in okoliške občine, ampak s cesto se bo otvorila nova krajša zveza iz Št. Ilja preko Sv. Jakoba in Sv. Jurija v Slov. gor. v osrčje Slov. goric pri Sv. Lenartu. Želeti je, da bi se čim prej začelo za gradnjo, ker je baje večja vsota naložena za to cesto.

Jarenina. Dne 24. maja t. l. je tukaj umrla splošno spoštovana posestnica Anica Tok. Pokopali so jo ob veliki udeležbi domačinov in prijateljev iz sosednjih župnij. Na sedmini je nabral med udeleženci g. Anton Ribič, krojaški mojster iz Grušove 100 Din za novo bogoslovje v Mariboru. Naj počiva v miru! Njemu možu naše sožalje!

Vurberg. Ker je v ruskem sanatoriju dosti Rusov, so tudi Vurberg obiskali preteklo sredo Kubanski kozaki—džigiti. Ob šestih zvečer so se s svojimi iskrimi konji predstavljali na graščinskem pašniku ob Dravi. Navzoči so bili v prvi vrsti Rusi iz sanatorija, pa tudi drugih ljudi se je precej nabralo z Vurberga, od Sv. Martina, iz Ptuja in od drugod. Žal, da je bila predstava prepozno razglašena, ker bi se bilo nabralo dosti več ljudi. Vsi navzoči so se čudili drzni kozaški predstavi. V naglem divjem diru so jahalci pobirali robce, ležeče na tleh, telovadili so, stali, skakali in jahali viseč ob strani na konjih. Ko so predstavljali bitko, se je konj sam vlegel na zemljo, da so nanj položili ranjenca. Vsi navzoči gledalci so bili

Društva

prosvetna, gasilna in druga še ne poznajo

najnovější pomnoževalni aparat

„ORMIG“

ki pomnožuje vabila, note, okrožnice itd zelo enostavno.

Ako se zanimate, pišite po ponudbo

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

prav zadovoljni. Vrlim Kozakom želimo le to, da bi mogli kdaj še mirno živeti v svoj prelepi kavkaški domovini.

Sv. Trije kralji v Slov. gor. V četrtek, v petek in v soboto dne 11., 12. in 13. junija se vrši v tukajšnji romarski cerkvi slovesna tridnevnic v čast presv. Srcu Jezusovemu, ki jo hosta vodila čč. oo. kapucina p. Janez Reberc iz Varaždna in p. Bonaventura Savec iz Maribora. Zjutraj so pridige o Srcu Jezusovemu, zvečer pa stanovski nauki, na praznik Srca Jezusovega in v soboto bo tudi pozna služba božja. Slovesnost se zaključi v nedeljo Srca Jezusovega z veliko procesijo sv. R. T. in s kipom božjega Srca pri pozni službi božji, h kateri pridejo procesije od Sv. Trojice, od Sv. Antona in od Sv. Ane v Slov. gor. Častilci božjega Srca, domačini, iz sosesčine in iz Slovenskih goric, na veselo svidenje pri tridnevnic, posebno še ob slovesnem sklepu! Vredno je božje Srce, da ga najlepše skupno počastimo!

Mala Nedelja pri Ljutomeru. V četrtek 24. t. m. je umrla v Drakovcih po daljšem bolehanju posestnica Marija Malek, v lepi starosti 70 let. Pokopali smo jo na binkoštno nedeljo in je ogromna udeležba pri njenem pogrebu pokazala, kako ugledna in spoštovana je bila pokojnica pri vsem prebivalstvu. Bodi

je med nami prijazen spomin in večna luč njaj sveti!

Krapje pri Ljutomeru. Prostovoljno gasilno društvo Krapje ima v nedeljo dne 21. junija ob dveh popoldne na Gornjem Krapju blagoslovitev motorne brizgalne in avta ter veliko tombolo s krasnimi dobitki. Sosedna društva se prosijo, da ta dan ne prirejajo nikakih prireditev. Vabimo vse prijatelje gasilstva, da nas posetijo v obilnem številu!

Sv. Jurij ob Taboru. Lepa letošnja binkoštna nedelja je imela pri nas lep mrtvaški pogreb, v katerem smo spremljali na pokopališče telesne ostanke pravega krščanskega moža, g. Antona Rančigaj, po domače Homota iz Kaple, ki je umrl na posledicah kapi. Cela Savinjska dolina dobro pozna tega moža, ki se je vedno neustrašeno v prvih vrstah boril za zmago krščanskih načel v javnem življenju. S svojim korajžnim nastopom je kot govornik ugnal vsakega političnega nasprotnika. Naj počiva v božjem miru! — V četrtek dne 28. maja okrog poldneva so pri Zakonjškovih v Šmiklavžu požigali suhljad v gozdu. Naenkrat pa je veter zagnal iskre v 300 m oddaljeno hišo in v gospodarsko poslopje, ki je vse z živežem in obleko v dobri uri do tal pogorelo. Vsako gašenje je bilo popolnoma izključeno. Ljudje in živina so se iz objema plamenov komaj rešili. Usmiljena srca bodo hudo prizadetim pogorelcem prav gotovo pomagala!

Sv. Jurij ob Taboru. Na binkoštno nedeljo je bila naša lepa občina pod žalostnim vtisom izgube občje priljubljenega in širom ožje domovine znanega Hamotovega očeta, g. Antona Rančigaja iz Kaple. Nenavadno dolga vrsta prijateljev, znancev in hvaležnih občanov s korporativno udeležbo občinskega odbora in gasilnega društva je spremila pokojnika na njegovi zadnji poti ter mu izkazalo ljubezen in spoštovanje preko groba. Kakor je bil Hamotov oče mož iskrenega in plemenitega značaja, in bilo celo njegovo dolgo življenje nemadeževano ter prepojeno strogega krščanskega prepričanja, ki ga je ob vsaki dani priliki rad javno pokazal in zagovarjal, tako vzorno je vzgojil vse svoje otroke, ki zavzemajo vsi odlična mesta. In kakor se je odlikoval v svojem vzornem domačem gospodarstvu in čednostnem družinskem življenju, tako

s svojo bando tako dolgo nemoteno najbolj gorostasna ter kričeča razbojništva in grozodejstva.

Treba še posebno omeniti, da so bili poleg duhovščine posebni Guzajevi sovražniki njegovi domačini iz šentjurskega trga. Te je še bolet ter razburjal nekaznovani uboj ubogega občinskega beriča, ki je bil sposobnejši od vseh žandarjev, kaj šele sejsmske tatvine, obcestni ropi, ki jih prizarja že tako dolgo faran ene najbolj mirnih in dobroglasnih župnij lavantinske škofije. Trško izobraženstvo z dr. Ipavcem na čelu je besnelo proti tolovaju in gorje mu, ako bi ga bili prepoznali kje v kaki krčmi. Guzajev Francuh je znal za to kačje sovraštvo domačinov tržanov in radi tega je pošiljal na boljše naslove po Št. Jurju pisma, v katerih je odlične osebnosti zasmehoval in jim pretil z bridko osveto. Šentjurčani so bili tudi oni, ki so pogruntali tako približno, kje bi utegnili biti varno gnezdo njihovega proslulega rojaka.

Za vse ovadbe, ukrepe in ugibanja o njegovem stalnem zadržavanju je Guzaj zvedel mnogo

poprej nego žandarji. Radi dobro razporedenega vohunstva in radi priljubljenosti med nižjimi sloji mu je bila malenkostna kretnja, odbiti vsak napadalni poskus. Proti njemu odrejene patrulje so rodile le to, da ni čepel ob prostem času le pri Drobnetu na Košanci in v mlinu pri Barbki, ampak je spreminjal svoja dnevna ter ponočna zatočišča. Žandarji so lezli na vohanje za njim v jutranjih urah in to je znal razbojnik. Na vse zgodaj se je razgledoval s kakega vrha po okolici. Ko je videl že prav od daleč dolgi orožnikov bajonet, je lahko prisegel, kam jo kreše oko postave in kje bo on danes povsem mirno ter varno veseljačil. Mimo Drobnetu na Košanci se je večkrat prisvetlikal kak bajonet, vršila so se tudi povpraševanja glede posestnikov in prebivalcev samotne krčme, a se je vse razbilo ob trdosti Guzajeve organizacije in ob molčečnosti Drobnetovih sosedov. O Amonovem mlinu v prevorski grabi ob Bistrici ni sumil kaj slabega nikdar kak orožnik.

Ko je Guzaj enkrat temeljito proučil načrt

Singer šivalni stroj za pogreznjiti se proda po ceni. Studenci, Kralja Petra c. 90. 925

Posestvo 8 oralov se proda radi preselitve. Eno uro od Maribora. Peklar Maks, Dragočeva 49, Sv. Marjeta ob Pesnici. 928

Razpis. Dražba sejsmskih stojišč v Rušah se vrši na Lepo nedeljo t. j. 7. junija t. l. ob 3. uri popoldne na trgu v Rušah. Zakupna doba traja tri leta, razen tega se plača od vsakega sejsma posebna stojnina. Občinski urad Rušše. 931

Inserirajte!

vrlo se je izkazoval kot dolgoletni občinski odbornik in cerkveni ključar, kjer je istotako neizprosno zastopal načela krščanske pravičnosti in napredka v vsem dobrem in lepem. Kolikor je na tistem storil dobrega, to mu bo vsedobri še posebej poplačal. Vsem njegovim ostalim domačim bodi v tolažbo, da bo njegovo bivanje onkraj zaslužno uživanje večnega plačila. Številni prijatelji njegovi pa ga hočemo ohraniti v trajno lepem in hvaležnem spominu ter ga skušati posnemati v njegovih vrtilinah, dokler se ne vidimo v večnem raj.

Šmarje pri Jelšah. Lepšega majnika od letošnjega še pač menda ne pomnimo. Skraja se je sicer nekoliko kisal, pa si še je kmalu premislil, da je Mariji posvečen, in nam je natrosil toliko cvetja na naše sadno drevje, da bi bilo pričakovati najbogatejše jeseni. Pa kaj, ko se zopet pojavilo strahovito veliko mrčesa, ka nam naše upanje uničuje. Pod toplim solncem je tudi po vinogradih toliko nastavilo, da bi bilo treba že sedaj za posodo skrbeti, ko bi nam vse na trti ostalo. — Prekrasni mesec pa se je slabo poslovil, ker je nam v hladni grob položil pridno gospodinjino in skrbno mater Marijo Novak iz Stranj. Svetovna vojna ji je pobrala dobrega moža in sama je lepo gospodarila ter odločno krščansko vzgajala svoje otroke. Prelep pogreb in obilne solze ob odprtem grobu so pričale o njeni splošni priljubljenosti. Bodi ljubi Bog tolažnik osirotelim otrokom in še posebej sihu-vojaku, ki se zaradi oddaljenosti Valjeva ni mogel udeležiti pogreba.

Št. Janž pri Rečici. Iz vseh krajev Slovenije čitamo dnevno v časopisih o umorih, tatvinah ter o roparskih napadih. Tako je bil tudi pri nas minuli teden izvršen roparski napad, ki je bil dosedaj v naši okolici le redek pojav. V noči od 26. na 27. maja se je vračal iz Rečice v smeri proti Št. Janžu domov kmet Ivan Železnik iz Poljan. Po samotni pešpoti omenjene smeri, baš na sredi polja, zapazi nekoliko korakov pred seboj dva nepoznana potnika, ki sta vedno bolj zaostajala ter se njemu bližala. Ko dospeta neznanca do bližnjega ob poti ležečega gozda, mu naenkrat izgineta izpred oči ter se skrijeta v gozd. Kmet Ivan Železnik nadaljuje svojo pot ne meneč se za osebi, ki ste malo pred njim korakali. Ko se približa mestu, kjer sta neznanca potni-

ka izginila v gozd, nenadoma skoči izza drevesa eden od prej omenjenih potnikov, ga prime za suknjič in zahteva od njega denar. Železnik je bil krepkejši od napadalca in ga je vrgel na tla. Napadalec zopet vstane in v drugič skoči k njemu. Železnik potegne iz žepa nož ter ga zabode v levo ramo. Po izvršenem dejanju je zavpil napadalec: »Joj meni, jaz sem jo že dobil!« Nato je Železnik pobegnil z bliskovito naglico v gozd, kjer ga je pa sprejel z revolverskimi strelji tovariš ranjenega napadalca. Zadevo je takoj drugi dan Železnik prijavil orožniški stanici v Mozirju, ki je pričela stvar preiskovati.

Pišec. Dne 24. maja, ravno na binkošti, je preteklo 25 let, kar sta v cerkvi Srca Jez. v Gradcu prejela zakrament sv. zakona g. Stojan Josip in Nežka, njegova blaga gospa. Raketne in slavnostni strelji so že na predvečer oznanili dan njune srebrne poroke in spremljali ves dan ginljive slovesnosti. Skupno sta prebila 20 let življenja v Ameriki, si po svoji vrnitvi leta 1924 sezidala v kras našim Pišecam novi dom »Villa America« in si uredila v njej umetno, to je parno pekarno. Kar sta si želela, sta v 25. letih svojega srečnega zakona dosegla. V svesti si, da jima je ta presrečni dan pripravil Gospod, sta v krogu svojih sorodnikov in prijateljev pohitela v cerkev. Ginljivo je bilo, ko je g. župnik po končanih večernicah izpred oltarja razlagal pomen te lepe slovesnosti, še bolj, ko sta si naša jubilarita tako svečano zatrjevala nadaljnjo zakonsko ljubezen in zvestobo. Veseli gostje so na gostiji zbrali 210 Din za novo bogoslovnico v Mariboru. Čestitamo odličnima srebrnoporočencema in želimo, da ju Bog vse ljubezni ohrani in sedanjem zdravju in zadovoljstvu do zlate poroke in še dalje!

Buč. V sredo dne 27. maja smo izročili mater zemlji telesne ostanke 70letnega posestnika Antona Bizjak, krščanskega moža, dobrega in mirnega soseda, skrbnega gospodarja in zvestega naročnika »Slov. Gospodarja«. Bolezen je dalje časa in ravno v lepem maju je udaril na njegovo življenje. Preč. monsieur prof. Ivan Vreže, ki se je čez binkoštno praznike nahajal na Bučah, se je v svoji veliki prijaznosti udeležil pogreba in spregovoril v imenu domačega g. župnika ob odprtem grobu lepe besede pokojniku v slovo in večni pokoj, žalujoči ženi in otrokom v tolažbo, vsem nav-

zočim pa v pouk. V imenu hiše mu bodi tukaj izrečena srčna zahvala! Blagemu očetu Antonu svetila večna luč, žalujočim sorodnikom pa odkritosrčno sožalje!

Buč. Binkoštnega romanja na Trsat in na otok Krk se je udeležilo 25 Bučanov, ki so se vsi veseli vrnili z najlepšimi spomini na našo trsatsko Mater božjo in na sinje Jadransko morje.

Razbor pri Slovenjgradcu. Pred kratkim izvršeno ljudsko štetje je izkazalo, da se je prebivalstvo tukajšnje občine pomnožilo za 71 in šteje sedaj 689 oseb. Ker je naša občina precej razsežna in radi svoje hribovite lege neprimerna za priključitev h katerikoli sosednjih občin, bo, kakor z gotovostjo upamo, ostala sama za sebe. Z ozirom na zvišanje davčne moči pa je potrebno, da se nekoliko razširi, kar se itak lahko in se najbrže tudi bo zgodilo. So namreč v gotovih sosednjih občinah nekatere kmetje, ki po svoji legi in po primeru oddaljenosti od sedež občinskih uradov takorekoč naravno pripadajo k tukajšnji občini. — Kuluk na občinskih cestah bomo pričeli izvajati, kar je nujno potrebno, ker so ceste v zelo slabem stanju. Iz tega razloga tudi želimo, da bi se ugodilo prošnji občine, da naj bi se za banovinsko cesto, ki je še v primerno dobrem stanju, odrejene enote kuluka za letošnje leto prepustile občini v svrhu čim boljše poprave občinskih cest. — Za sv. birmo, ki se je bo vršila tukaj dne 25. junija, se prav pridno pripravljamo. Izvršila so se nekatera nujno potrebna popravila v cerkvi. Delo je lepo izvršil slikar g. Stojan iz Šoštanj. Vsem onim, ki so za popravilo kaj darovali, oziroma še bodo darovali, Bog plačaj!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Komaj je preteklo osem mesecev, odkar smo v »Slov. Gospodarju« poročali o žalostni usodi Avguštinovega Franceljna, ki je kot splavar utonil v valovih Savinje, zopet je nemila smrt se oglasila v Avguštinovi hiši ter pobrala skrbno mater gospodinjico Frančiško Žmavc. Neutolažljiva žalost zaradi izgube obeh njenih sinov ji je prezgodaj izkopala hladni grob. Ravno teden dni prej je umrl njen brat Janez Firšt, po domače Matekov. V svetovni vojni je izgubil desno roko. Gospod jima daj uživati večni mir!

Velika Nedelja. Zadnji čas se je mnogo pisalo in govorilo o kuluku. Kuluk je sicer do

Vzajem priletnega moškega ali ženske v dosmrtno oskrbo, kateri mi posodi 15.000 Din za nakup goveje živine. Naslov se izve v upravi lista. 923

Posestvo 14 oralov s pridelki se proda. Zglasi se 8. ali 9. junija pri Zelenko Črmlenšak, Sv. Lenart v Slov. gor. 924

Sprejem s 15. junijem t. l. snažno kuharico za vse. Starost 30 do 40 let. Mesečna plača Dn 200.—. Služba je stalna. Baumgartner, trgovina, Sv. Marjeta ob Pesnici. 929

Kdor išče v resnici za gospodarstvo namestnika, treznega, poštenega, naj vpraša za nalov v upravnishtvu Slov. Gospodarja. 927

4 letna kobila na prodaj v Razvoju 35. 928

oblastnega nastopanja proti sebi, je začel z igranjem z varnostnimi organi. Sicer bi bil lahko pobijal posamezne patrolje, tega ni storil, v prepričanju, da s krvavo silo ne gre dolgo. Ako bi potipal le enemu žandarju s kroglo na žilo, bi jo udril za njim kar celi bataljon.

Največja zabava mu je bila, ako se je sestel kje na samotni z žandarjem, ki niti najmanj ni slutil, s kom ima opravka. Med prijaznim pogovarjanjem, saj je znal kot bivši žandar, kaj zanima tovariša, ga je zvalil v bližnjo krčmo. Tukaj je plačal ubogi pari jed ter obilno pijače, še nalašč je zgubljal pri kartah, da je le prepričal žandarja, da se je pajdašil z najboljšim in najbolj radodarnim graščinskim gospodom.

Gostoljuben in postrežljiv napram žandarjem ni bil le po samotnih krčmah v svojem najožjem kraljestvu, da celo po trgih ter mestih. Kolikokrat je napajal ter rajal s kozjansko, podčetrtečko in šentpetersko žandarmerijo, ki mu je zapupala vse ukrepe proti milijonkrat prokletemu tolovaju, katerega je vač izključeno izslediti.

Rad je povdarjal, da je Guzaj res prebrisana glavca, vendar je sramota za žandarje, da ne poznajo niti do danes pravega osebnega opisa, kaj šele, da bi zvovali, kod hodi, kje se zadržuje, ker ni krt, da bi ril pod zemljo in ne tič, da bi frčal po zraku in gnezdil na veji. Pri takih očitkih so se odrezali žandarji, da so plačani veliko preslabo, da bi nosili kožo in mogoče še življenje posamič na trg za razbojnika, ki je zarovan od bogznaj koliko kompanjonov.

Kadar se je našalil Guzaj do sitega z domačimi žandarji, se je rad odpravil v bolj gosposki preobleki po železnici v Celje ali v Maribor. Tukaj je čital nemške časopise in se smejal, da se je tolkel po kolenih, kaj vse je priobčevala o njem strahopetna gospoda iz spodnjih trgov. Ko so čitali meščani gorostasne pravljice o Guzaju, so po prečitaniu razpravljali o predmetu, ki je bil zadnje mesece na dnevnem redu. Takim pomenkom se je rad pridruževal s posebnim povdarkom, da je baš iz onih krajev, kjer se vršijo ti indijanski dogodljaji.

malega že odslužen, koliko so pa ceste v — boljšem stanu, govore ceste same, naj si bodo potem banovinske ali občinske. Posebno občinska cesta, ki drži od banovinske ceste pod gradom gori proti cerkvi, je taka, kakoršna bi ne smela biti.

Trnovlje pri Celju. Nedavno smo poročali, da je v naši vasi preminula dobra žena Marija Grum. V isti hiši je potrkala dne 11. m. m. kruta smrt zopet na vrata in zahtevala mlado žrtev: Martina Gruma, moža Marije Grum in očeta četverih otrok. Mož je bolehal na pljučni jetiki, ki si jo je nakopal v kemični tovarni. Skozi vse dni svojega življenja je bil mož poštenjak na prvem mestu, vrl in dober oče. Ubogi otroci so na mah izgubili dobrega očeta in blago mamico. Rajni je bil zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«, ki ga je še na bolniški postelji rad prebiral. Pokojni naj v miru počiva, vsemogočni Bog mu bodi milostljiv sodnik!

Markstein v Severni Franciji. Tudi od tukaj se moramo malo oglasiti v tako priljubljenem »Slovenskem Gospodarju«, ker že nad eno leto bivamo tukaj na tem hribu. Imamo se čisto dobro, akoravno nas je le malo število Slovencev. Nismo pozabili na Boga, kakor so nas v naših otroških letih učili naši starši. Obiskali smo pred mesec dni Lurško Mater božjo v pravem Lurdu. Ne morem vam tukaj popisati krasote in lepote, katero smo tamkaj videli. Najlepše pozdrave pošiljam vam vsem dragim bralcem in bralkam »Slov. Gospodarja« ter vsem slovenskim fantom in dekletom!

*

Zanimiva pravda.

V kratkem bo obravnavalo sodišče v Parizu pravdo, ki se tiče trgovanja z orožjem in razpečevanja omamljivih strupov. V kočljivo zadevo je zapleten pariški poslanik afganistanskega pregnanega kralja Amanullaha ter kralj sam.

Ruskega begunca Hamukieva je nagovoril ob priliki sprehoda po carigradskih ulicah leta 1928 neki tujec in ga je pozval, naj potuje z njim v glavno mesto nove Turčije, v Angoro, kjer bode z lahkoto dobro trgoval. V Angori ga je peljal tujec k afganistanskemu poslaniku, kjer je prejel priporočilno pismo na afganistansko poslaništvo v Parizu. Hamukiew se je resnično odpravil v Pariz in je dobil tamkaj od poslanika Afganistana z imenom Ghulari Rabi Khana naročilo, naj nabavi 50.000 pušk s popolno opremo in 50 milijonov patron. Sprejel je ponujeno mu naročilo, kateremu je sledilo kmalu drugo in obenem mu je bilo nakazanih 50 milijonov frankov posojila. Koj za tem je bil Rus že v Londonu, kjer je prejel od angleške vojne oblasti po posredovanju švicarskih ter angleških porokov zahtevano orožje. Čez nekaj časa je naletel na dve finančni družbi, ki sta zagotovili njegovi trgovini z orožjem denarno pomoč. Odslej zanaprej pa se je zamotalo Rusovo toliko obetajoče trgovanje v razne neprilike. Ghulari Rabi Khan v Parizu je izjavil, on bo podpisal v imenu afganistanske vlade le od njega samega potrjene menice. Ker so se pa v Londonu ustavljali, priznati vrednost le od afganistanskega poslanika pod-

pisanih menic, se je cela sklenjena kupčija z orožjem razbila.

Nekaj mesecev za tem je bil kralj Amanullah pregnan iz Afganistana in prejšnji kraljev poslanik v Parizu zamenjan z drugim. Sedaj so pričela za Ruso, ki je bil duša kupčije z orožjem, razočaranja. Predvsem je skušal, da bi izsledil odstavljenega poslanika. Ta je bil pobegnil v Moskvo in se je pojavil nekje v Turkestanu kot oficir rdeče armade. Ker se Rusu ni posrečilo, da bi se poravnal mirnim potom z onimi, ki so mu dali naročilo za nakup orožja in municije, se je vrnil po dolgem tavanju nazaj v Pariz. V Parizu je naperil tožbo proti bivšemu afganistanskemu poslaniku in proti beži-kralju Amanullahu. V tožbi, ki pride te dni na dnevni red, zahteva opeharjeni Rus od nemaničev 15 milijonov frankov odškodnine radi protizakonitega preloma sklenjene kupne pogodbe.

*



Upravičen dvom. »Kaj je rekel tvoj oče, ko si mu po telefonu naznanil tvojo zaroko?« — »Nisem mogel prav razločiti, ali je odgovoril, ali pa je v telefon udarilo.«

No, saj jo imaš. Dva juda prideta v gostilno in vprašata, ali imajo kaj za večerjo. — »Samo dve ribi še, drugega nič več,« odgovorijo. — »Prinesite!« — Prinesejo: ena riba je bila velika, druga pa majhna. — »Kar vzemi,« pravi prvi jud drugemu, in le-ta si vzame večjo ribo. — »Sram te bodi,« pravi prvi jud nevoljno, »še manire ne poznaš.« — »I, katero bi pa bil ti vzela, če bi bil prvi jemal?« vpraša drugi jud. — »Malo, seveda!« odvrne prvi. — »No potem je vse v redu; saj jo imaš,« odgovori drugi jud.

Vedno ima smolo. Mlad berač je prišel k bogatinu prosit milodarov. Ta pa ga je kregal: »Tako mlad in zdrav človek, pa beračite?« — Berač: »Veste, imel sem v življenju hudo smolo, si nisem nič znal naprej pomagati.« — Bogatin: »Kaj pa ste po poklicu?« — Berač se je zlagal: »Trobentač sem!« — Bogatin pa je imel doma trobento, jo prinesel in rekel: »Zaigrajte mi eno pesem!« — Berač, ki trobente še držati ni znal, se je hitro izgovoril: »Glejte, ali vam nisem rekel, da imam povsod smolo, jaz namreč ne znam igrati.«

Ojoi! »Elza, čez obe ušesi sem v vas zaljubljen!« — »To mi jih je že več reklo.« — Da pa jaz imam daljša ušesa, kot vsi drugi.«

Pozabljiv. Profesor, ko so potapljačjočega potegnili iz vode, se udari po čelu in reče: »Zlomka vendar, sedaj sem se spomnil: jaz znam ja plavati!«

Vsakemu svoje. Mihel pride k odvetniku in mu pripoveduje zgodbo njegovega prepira. — Odvetnik: »Ali ste mi pa tudi vse po resnici povedali?« — Mihel: »Seveda; povedal sem vam čisto resnico! Mislil sem si, laži lahko vi sami pridate v zagovoru!«

»No, Andrejček, kam pa greš tako naglo?« vpraša sosed Vertinovega Andrejčka, ki je urno korakal mimo njegove hiše. — »Očetu grem naproti,« odgovori Andrejček. — »Oče pridejo šele jutri domov,« reče sosed. — »Vem,« reče Andrejček, »ali jutri nimam časa, ker imamo šolo!«

Prijateljice. »Veš, tako sem razburjena, zdi se mi, da sem napravila nerodnost. Včeraj me je prosil Gustelj za roko, pa sem mu rekla, da se še ne hočem moštiti, ampak v kratkem da morda ustrezem njegovi želji. Kaj praviš, ali je to obljuba?« — »O, ne! Kvečjemu groznja.«

Kaj pričakuje. Ko Nace dolgo in nepremično gleda na brzovjavne žice, ga vpraša sosed: »Nace, zakaj pa gledaš na telegraf?« — Nace: »Veš, naš župan je danes svojemu sinu poslal telegrafično denar in jaz čakam, kedaj denar tu mimo gre, morda pade dol kak dinarček!«

Obljuba. Nekdo je kupil konjiča na sejmu. Ko je odjahal domov, se je stemnilo, začelo je bliskati, huda nevihta je prišla. Brž je obljubil mož, da bode prodal konja in ves znesek podaril v dobre namene, če bo prišel zdrav iz nevihte. Res se je zjasnilo in mož je držal besedo: vrnil se je na sejm, kupil ondi kokoš in povedal ljudem, da prodaja konja. A pristavil je, da samega konja ne proda, ampak tudi kokoš zraven. — »No, koliko pa hočete za oboje?« — »Za konja en dinar, za kokoš 5000 dinarjev,« se je odrezal čuden možakar.

Žena možu pri kosilu: »Dekla je odpovedala službo, ker si jo zjutraj tako ozmerjal pri telefonu.« — Mož: »Dekla, jaz sem vendar mislil, da govorim s teboj!«

*

Raznoterosti.

Vzorna farma. Pruska vlada je ustanovila med vojno v Finowu blizu Berlina veliko kmetijo, ki je zalagala z živili delavce bakrene livarne. Po vojni se je spremenila farma v vzorni zavod, ki se poslužuje najnovejših gospodarskih tehniških izumov. Grede in polja so po potrebi kurjena z elektriko in so deležna umetnega dežja, kar omogoči izdatnejšo in ponekod celo večkratno letino. V velikanskem kurniku s 4 in pol tisoč kokoši padajo sveža jajca takoj na mehaničen trak, ki jih nese v skladišča. Razen tega pošilja kmetija svoje pridelke s tovornimi avtomobili v Berlin in jih prodaja dopoldne na določenih krajih naravnost kupcem brez vsakega vmesnega posredovanja trgovcev. Vsled tega je finowsko blago cenejše ko v vseh berlinskih trgovinah in uživa veliko priljubljenost. Več kmetov iz okolice je sledilo temu zgledu. Njihova vozila so opremljena z označbo »neposredna prodaja«.

Srebrniki na tiru. Podružnica češkoslovaške Narodne banke v Moravski Ostravi je prejela obvestilo, da je na potu iz Prage 40 zabojev srebrnikov. Vrednost denarja je znašala nad 3 mi-

lijone Kč. Zaboje je pripeljal v Moravsko Ostrovo poseben voz brzovlaka in ker ta stoji v Moravski Ostrovi samo 2 minuti, so morali zaboje zelo urno iztovoriti. Pometali so jih hitro na sosedni tir. Tedaj pa je pribrzel iz nasprotne smeri vlak. Lokomotiva je zavozila naravnost v zaboje s srebrniki, ki so se razsuli po tiru. Z velikim trudom se je orožnikom posrečilo zadržati številno občinstvo, ki se je bilo zapodilo proti vlaku, kjer je ležalo naokoli za več sto tisočev srebrnega denarja.

Dež glist. Nenavaden naravni pojav so lahko pred kratkim opazovali v okolici med Stockholmom in Karlbergom. Zjutraj okrog 7. ure se je vliil močan dež. Na veliko začudenje prebivalstva so padali z dežjem izpod neba milijoni rdečih črvov, ki so bili podobni deževnim glistam. Okrog poldneva se je iznova še močneje vsul ta nenavadni dež. Švedski meteorologi, ki so prišli iz glavnega mesta, so izjavili, da so najbrže ogromni viharji dvignili črve zelo visoko v zrak in jih daleč zanesli, dokler jih niso deževni oblaki zopet spustili na tla.

Bik zabodel brezdomeca. V nekem hlevu večje kmetije blizu Linza v Avstriji so kmetje našli v jaslih skrčenega starega moža. Ko se je kmet trudil, da bi dozdevno spečega zbudil, je opazil, da mora biti mož najbrž hudo ranjen. Od začetka ni mogel najti nobenega sledu kake rane. Ko ga je mož dvignil pokonci in mu odpel suknjo, je zagledal na prsih globoko rano. Stari mož, v katerem so spoznali 74letnega Ivana Hümerja, je zvečer splezal na hlev, da bi tam prenočil, ker je bil brez strehe. Pri tem pa je razbil šipo in najbrže s tem prestrašil bika, ki je bil v hlevu. Bik je navalil nanj in ga prebodel z rogom, ki se je v vsej svoji dolžini zapičil v prsa nesrečnega. Mož je v strašnih bolečinah prebil vso noč in ko so zjutraj poklicali zdravnika, je bilo že prepozno.

*

Kaj je resnica o Rusiji?

Imel sem priliko govoriti z ljudmi, ki hodijo po svojih opravkih v naša mesta. Pravili so mi, da pridejo tudi v dotiko z osebami, ki močno hvalijo sedanj položaj v Rusiji. Govoré, da Rusija zelo napreduje in da mi zaostajamo daleč za njo. Baje ima tam ljudstvo vsega dovolj, napreduje industrija in poljedelstvo. Zelo povišujejo tudi to, da so sovjeti v teku 13. let naredili nekaj novih železniških prog in imajo v načrtu graditev nekaterih kanalov.

Nočemo tajiti boljševiških uspehov. »Pjatiletka«, to je: boljševiški gospodarski načrt bo najbrže uspel. Toda nek bivši ruski diplomat se je izrazil, da bolj kot boljševiki bodo »pjatiletko« dovršili Nemci, Italijani, Angleži in drugi, kateri jim pomagajo z denarjem in strokovnjaki. Tudi se je izrazil, da se »pjatiletke« ni bati kot straši del evropskega časopisja. Nekaj so boljševiki res storili, a to ni nič posebnega, saj imajo leto za letom na stotisoče ljudi zaposlenih pri prisilnem delu. Te ljudi mučijo kot sužnje. Plačila nimajo nobenega razven slabe hrane. In če jih

deset tisoč umrje vsled napornega dela in slabe hrane, nastopi drugih deset tisoč. In kaj boljševikom za to, če bi jih umrlo sto tisoč. Imeli bi pač sto tisoč nasprotnikov manj, ker pri prisilnem delu izrabljajo le nasprotnike svojega režima. V takih razmerah se nekaj mora storiti, a vsaka država bi v enakem položaju storila še veliko več kot boljševiki. Seveda naši komunisti hvalijo na vse pretege svoje ruske tovariše. Na njih vidijo le solnčne strani, senčnih ne opazijo.

Položaj v Rusiji je precej drugačen kot ga rišejo naši komunisti. Pred nenoj je pismo, ki je bilo pisano v Stavropoljski guberniji v Rusiji dne 22. marca tega leta. Tu čitamo: »V obče gre vse narazen in razval se popoln, a naši (komunistični) listi kriče: Bujna rast socialističnega gospodarstva po bliskovo napreduje, brezposelnost je odpravljena, in sicer v zahvalo pravilni politiki Leninove stranke. Ena sama država je na svetu, ki raste, cvete in se širi. V kapitalističnih državah razpada gospodarstvo, vlada brezposelnost in glad, cele vasi umirajo od glada itd.«

Tako lažejo vsevprek komunistični listi v Rusiji, da bi potolažili lačno in ubogo ljudstvo, češ, povsodi je še slabše kot pri nas. Varati znajo komunisti, to jim priznamo. Sploh je načelo boljševikov: silno hvaliti in čezmerno povzdigovati vse, kar je komunistično, a grajati in omalovaževati vse, kar ni komunistično. Že g. Jožef Dujé, ki je deset let opazoval boljševiško taktiko, pravi, da tri četrtine vseh njihovih poročil ni resničnih.

Boljševiki prodajajo v inozemstvo zelo po ceni pšenico, koruzo, sladkor itd. Evropo hočejo s tem preslepiti, češ, kako blagostanje vlada v Rusiji. Toda v Rusiji ni blagostanja, pač pa draginja, glad in nasilje. Pred seboj imamo poročilo iz Majkopa na severnem Kavkazu, ki se glasi: »Pri nas v Majkopu je vse drago ali pa se niti ne dobi. Pud moke stane 40 rubljev, četvert mleka 2.50 rublja, funt sirovega masla 7 rubljev, kokoš 10—12 rubljev. Z eno besedo, vse je drago ali se niti ne dobi.« Beograjski ruski list piše, da če računamo ruski rubelj 30 dinarjev, bi stalo vse to v jugoslovanski valuti približno toliko: kg moke 75 Din, liter mleka 24 Din, kg surovega masla 525 Din in kokoš 300—360 Din. V drugem pismu čitamo, da stane pud (16 kg) moke 10 rubljev. Je sicer dosti cenejši, a vendar še drago. Francoski časnikar Alek je potoval iz Moskve v Vladivostok in piše, da je videl pred trgovinami v Vladivostoku kakor v Moskvi cele vrste otožnih ljudi, ki so čakali na potrebna živila. Tak je boljševiški raj. Visoki uradniki in komisarji, ravnatelji drž. zavodov in vojniki dobro žive in se masté, ljudstvo pa je lačno, golo in boso. Poleg revščine pa vlada veliko nasilje. Kdor je sumljiv, pride v ječo, na Solovecke otoke ali v Sibirijo. Celo take zapirajo, ki prejmejo pisma od emigrantov. Pred seboj imam pismo, kjer sestra prosi brata — begunca v Jugoslaviji, da naj ji nikdar ne piše, ker če bodo to izvedeli »zlodji«, jo bodo posadili v ječo. In ruski izseljenec mi je

pravil, da že šest let ni prejel pisma od očeta, ki je v sovjetski službi. Pref je pisal, a ne sam, marveč po posredovanju drugih ljudi. Taka svoboda in taka enakost je v Rusiji. A. K.

*

Zahvala »Slov. Gospodarju«!

Dne 6. maja tekočega leta mi je pogorela stanovanjska hiša. Ker sem bil celoletni naročnik Vašega lista, sem kot prvo pomoč prejel 1000 Din, za kar vam bodi na tem mestu izrečena najpristrčnejša zahvala!

J a k o b K u k o v e c, mizar in posestnik na Hajdlnu pri Veliki Nedelji.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 6

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Družinska hiša z vrtom, pet minut od postaje Orehova vas—Slivnica se prodaja. Izve se Betnavska cesta 6, Maribor, Sinkovič. 934

Kmetijski stroji! Kosilni stroj, grablje, Kincev plug, benzin motor, slamoreznilo, mlatilnico, kakor vodne in gnojnične sesalke prodaja po ceni Franjo Leitgeb, Bistrica št. 19, pošta Limbuš pri Mariboru. 933

Pes volčje pasme, dve leti star, dober čuvar, se poceni odda. Maribor, Gajeva ul. 10 932

Obrtna banka podružnica v Ljutomeru centrala v Ljubljani telefon št. 2

daje obrtne in trgovske kredite ter dolgoročno posojila pod ugodnimi pogoji. Izvršuje bančne posle najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje kar najugodnejše, vezane vloge pa po dogovoru višje. Kupuje in prodaja državne srečke, valute (dolarje, francoske franke itd.) po najboljši dnevni ceni. 930

Albert Vicel, trgovina z hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto, vilito in aluminijevo posodo, porcelanasto, kamenitasto in stekleno robo, samo: Maribor, Gosposka ulica 5, poprej Glavni trg 5. 746

Lepo posestvo 16 oralov se proda. Bukovci 30, Ptuj. 895

Sprejme se od dobrih poštenih starišev takoj pošten učencem za pekarsko obrt. Pekarna na Ptujski gori. 893

Posestvo: dve njivi, nekaj gozda, lepa zidana hiša z gospodarskim poslopjem v trgu Muta, 4 sobe, kuhinji, vodovod, električna luč, se proda. Primerno za rokodelce ali penzionista. Cena 80.000 Din. Vprašati je pri Ignaciju Jevšenak, Spodnji trg Muta. hišna št. 56. 863

Pozor, kmetje in posestniki! Trboveljski portland-cement, nosilci, železo za beton, betonske cevi, okovi in celi material za zgradbe in opeko kupite najugodnejše v veletrgovini z železnino in gradbenim materialom: H. Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg—Koroška cesta. 871

Sadje! Nakupovalce za sadje v vseh večjih krajih, kakor tudi zastopnike potrebujem, ker izvažam velike množine sadja v inozemstvo. Interesenti se lahko točno pisмено od krajev, kjer je letos sadna sezona in obilo sadja prvovrstnega pričakovati, javljajo. Ivan Göttlich, veletrgovina sadja, Maribor, Koroška cesta 126—128 a. 851

Apno belo lepo iz Zagoraja, zmiraž trišno se kupi najcenejše v staroznani trgovini H. Andraschitz, Maribor, Koroška cesta—Vodnikov trg. 870

Korajža velja!

Poskustie vašo srečo pri

Bančni poslovalnici Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25

Poštni ček. rač. št. 14.683. Telefon 20—97.

Kupite si srečke državne razredne loterije!!!
Žrebanje I. razreda XXII. kola dne 20. junija 1931. — Četrtnina 25 Din, polovica 50 Din. cela 100 Din, dvojna cela 200 Din.

Ako imate veliko srečo, dobite 4.200.000 Din, pri manjši sreči:

Din 1.200.000.—
» 500.000.—
» 400.000.—
» 300.000.—
» 200.000.—
» 100.000.—
itd.

Ker se vsaka druga srečka z dobitkom vleče, so Vaši izgledi najboljši. — Kupite takoj, da ne zamudite ugodne prilike!

Kontrolirajo se tudi vse tu-in inozem. srečke. 834

ZAHVALA.

Podpisani zreklam tem potom podporo društvo

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

za tako izplačano podporo po smrti moje gosp. Neže Aner najlepšo zahvalo.

Maribor, dne 20. maja 1931.

919

Bernard Auer.

ZAHVALA.

Za takojšnjo izplačilo pripadajoče podpore izreklam društvu

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

katero sem sprejel po smrti g. Franca Endler najlepšo zahvalo.

Sv. Marjeta ob Pesnici, 20. maja 1931.

992

Ivan Hajnžič.

ZAHVALA.

Po smrti moje matere gospe Marije Habjanič sem sprejel od podp. društva

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

takaj izplačano znatno podporo. Tem potom izreklam svojo najlepšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo vsakomur najboljše, ako še ni njega član.

Betnava pri Mariboru, 28. maja 1931.

921

Leopold Habjanič, upr. škof. pos.

„Slovenski Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrtnetno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.

Polletno 32 Din.

Četrtnetno 18 Din.

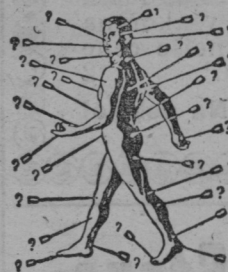
Žaga Wenicijanka, kompletan Werk, se proda po nizki ceni pri Anton Vodeniku, Hoče. 907

Stroj za snaženje perila iz močnega cinka (takozvani Rumpel) s kurilno napravo se proda Ciril-Methodovi ulici, št. 14/I. 917

Posestvo, 12 oralov z njivami, travniki, gozdom ter gospodarskim poslopjem proda Martin Zamuda, Žihlava, Sv. Jurij ob Ščavnici. 918

Jože Bračič proda svoje posestvo v Partiju, okoli 23 oralov. Cena po dogovoru. 906

Kje tiči vzrok?



V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih slučajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že čez 34 let rabi okrepčujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hišno zdravilo in kozmetikum: Fellerjev »Elsafluid« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabijo ga za mazanje in cenijo njegovo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabijo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi i Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev »Elsafluid« dobite v lekarnah in sličnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6— Din, v dvojnih steklenicah po 9— Din ali v specialnih ve ikih steklenicah po 26— Din. Poštni paket vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62— Din, 3 takšni paketi samo 139— Din pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska Ban.

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter vseh oblačilnih potrebščin, po solidno nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izložbe in zalogo!

Ničesar ne zamudite,

če ne kupite ure prehitro, ampak če prej prelistate veliki ilustrirani letni cenik tovarniške hiše ur Suttner.

Dobite ga popolnoma brezplačno in v njemu najdete največjo izbiro zares zanesljivih budilnikov in stenskih ur, švicarskih žepnih ur, zapestnih ur, zlatnine in srebrnine vsake vrste, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.



Ze 49 Din dobite pravi Anker budilnik št. 125, poniklan 16 cm visok. za 49 Din. Prava švicarska Anker-Remont. žepna ura že od 44.— Din naprej, ure-zapestnice od 98.— Din naprej. Noben riziko! Kar ne odgovarja, se zamenja, ali pa vrne denar! Zahtevajte brezplačni letni cenik od tt.

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno! Na debelo!



Staro zaupanje

se je zopet izkazalo. Vi najdete pri meni vse cene novo preračunjene in zelo 465 nižane!

Franc Kolerič, trgovina, Apače

H. C. HANSON

Trate pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinški izdelki, točna postrežba, najnižje dne-vne cene brez vsake konkurence. Pridite, poglejte, naročite! 3

Oglasujte v „Sl. Gospodarju“

Izpolnjene so Zlaticine želje — izpred oltarja ženin jo pripelje. Ljudje se zbirajo in z glasno hvalo vsi občudujejo nevesto zalo.



In pravijo: To prava je nevesta, bo dobra gospodinja, možu zvesta. Zna varčevati in odlično prati, kakor jo je učila blaga mati.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Dražba zastavljalnega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica šte. 46, bo dne 10. junija 1931, efektna dražba od 9. do 12. ure dopoldne. Dragocenosti od 14. do 18. ure (2. do 6. ure popoldne). 903

Predam majhno posestvo 2 in pol orala. 1 oral vinograda, sadonosnik, njive v Dobrenju. I. Krajnc, Rošpoh št. 5. 913

Jabolčnik, prvovrsten, 30 hl na prodaj. Kupci naj se oglašijo pri R. Kuncu, Fram. 888

Stavbeni tesan les zamenja za dobro vino: Anton Glaser, Bistrica pri Rušah. 885

Trgovski učencem vsaj z dvema razredoma meščanske šole se takoj sprejme. Ponudbe na Ivan Veselič, trgovec, Ormož.

2500 Din zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v vašem okolišju ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 625

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše zlate mamice, gospe **Marije Habjanič-eve**

si štejem v dolžnost, zahvaliti se vsem znanecem in prijateljem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Prav posebno pa se zahvaljujemo g. dr. Marinu, ki je naši dragi pokojnici lajšal težko bolezen, nadalje g. kaplanu magdalenskemu č.g. Privožiču za mnogokratno tolažbo v boleznih ter ob smrtni postelji. Naša iskrena zahvala gre tudi častiti duhovščini sv. Magdalene, zlasti pa č.g. kaplanu Cafuti za pretresljive nagrobne besede, ravno tako tudi mōns. kanoniku in stolnemu župniku mariborskemu č.g. Umeku in hočkemu dekanu č.g. Sagaju, kakor tudi ostali gg. duhovščini za spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala tudi pevcem »Maribora« in g. pevovodji Gašperiču za v srca segajoče žalostinke. Istotako se zahvaljujemo za lepo pozornost tudi gg. občinskim odbornikom radvanjskim z g. županom na čelu. Vsem, svem, pa tudi darovalcem številnih vencev, naša najiskrenejša zahvala!

Gračina Betnava, dne 27. maja.

904

Zalujoči ostali.



XI. Velesojem v Ljubljani

30. maja do 8. junija.

Največja tovrstna prireditelja v državi.

40.000 m² površine, 10 razstavnih zgradb, preko 750 razstavljalcev iz tu- in inozemstva.

Tovarniške cene vseh vrst blaga.

Specijalni oddelki: Vsaokovrstni stroji za obrtnike, poljedelski stroji, pohištvo, avtomobili, tekstil, usnje, papir.

Stanovanje preskrbljeno. Obsežno zabavališče. 50% popusta na železnicah.

Legitimacije po Din 30.— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske in obrtniške organizacije, velesojemski urad.

Posetite velesojem!

Če rabite štrange, uzde, vrvi ali mreže kupite jih pri meni! Trgovci, zahtevajte moje nove cenike in prepričali se boste, da tudi za mal denar danes lahko že res dobro kakovost dobite!

ANTON ŠINKOVEC, Celje, Gosposka 3

K O S E

priznana najboljša vrsta »Vulkan« ter srpe nudi poleg velike izbire brusnih kamenov, klepačev, vodirjev in ostale železnine po nižjih cenah

Anton Brenčič, trgovina z železnino, Ptuj. Na drobno! 674 Na debelo!

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik, brušena in nebrušena stekla vseh vrst

priporoča

„KRISTAL“ d. d.

tovarne ogledal in brušenega stekla, edino čisto domače podjetje.

Popravljajo se tudi stara motno postala ogledala. 869

Centrala: Maribor, Koroška cesta 32. — Podružnica: Ljubljana VII., Medvedova cesta 38. — Podružnica: Split, Zrinjska ulica 6.

Velika prodaja (licitacija) pohištva: več omar, lepa spalnica, več postelj, madrace za šest postelj, pernice, mize stoli, perilo, obleke in drugo. Maribor, Orožnova ulica 1 in Strossmajerjeva ulica 5. 873

Kompanjono, deželno, iščem, potrebno 5000 do 20.000 Din. Pogojno. Odlična zaključba. Pisati: Dreadnouth, p. rest., Zagreb II. 879

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici **izvršuje** hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113



Doma in na cesti, v vrtu in pri izletu dobri in poceni platneni čevlji



„VIKTORIA“ s šivanimi gumi podplati

DETALJNE CENE PO PARU: številke 24-27, 28-34, 35-41, 42-46

Dinar 30°-35°-50°-60°-

Dobljo se v vseh trgovinah čevljev. Na veliko pri Palma Zagreb, poštni predal 226.

Ugodna fazona, elastična hojal

Sive, bele in črne za širiranje in na špango.

Domači izdelek.



Na vsakem podplatu zaščitni znak WIMPASSING



D E N A R Konrad Kager

Celje, Gosposka ulica 10

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovrtnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“ Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Podjetje za napravo vseh kovinskih del, cerkvenega orodja in posode. — Pozlačenje, posrebrjenje, poniklanje itd. — Vsa popravila solidno in strokovnjaško, po zmernih cenah. — Zaloga optičnih predmetov. Zeiss in Rodenstock očala. 496

Ustanovljeno 1828.

Ček. rač. 14.441.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poročito ter zaslavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesitnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

Za vroče poletne dneve

čevlji z gumijastimi podplati!

Nekaj milijonov parov teh obutev izvozimo v tropske kraje. Vsled ogromne prodaje nam je mogoče proizvode izpopolniti in cene znižati tako, da jih vsakdo lahko kupi. Posetite naše prodajalnice in gotovo boste prijetno iznenadeni nad našimi novimi modeli in neverjetno nizkim cenam.

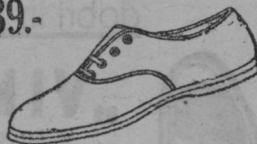
29,-



Vrsta 1805-66

Špeciální čevlji za kopanje. Izdelani so iz gumija tako, da se priležejo na nogo in ne ovirajo pri kopanju na obali in na strandu čuvajo Vaše noge od bodljivega kamenčka in peska, a stanejo samo Din 29,-.

39,-



Vrsta 4232-37

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz čvrstega sivega platna, priležejo na nogo, se lahko čistijo in so trpežni.

39,-



Vrsta 4541-05

Za Vašo ljubimčad, kadar nastopijo vroči dnevi, so potrebni lahki in higijenski čevlji. To so čevlji, neverjetno so cenejši od belega platna in z gumijasto podpeto.

49,-



Vrsta 4542-05

Te smo za Vaše otroke priredili s podpetnikom. Najdovršenejši so in lahki. Zlasti lepo pristojajo belim oblekam.

49,-



Vrsta 4235-37

Čevlji za tenis iz belega platna z podplatom od krepa ali vulkaniziranim podplatom. Ti se radi nosijo v toplih krajih vslaki dan.

49,-



Vrsta 4435-00

Dnevna potreba za vsakega domačna. V teh čevljih se počutite udobno in s to neverjetno nizko ceno dajemo vsakemu možnost, da si jih kupi.

5,9



Vrsta 1195-03

Moda je zastopana pri teh čevljih, k lahki obleki v beli, sivi in drap barvi, okrašeni s paspuli različne barve.

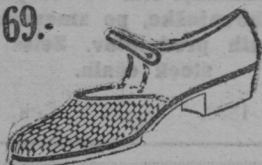
5,9



Vrsta 1150-30

Evo čevlji s sliko kombinacije tako, da po prirodi odgovarjajo Vašemu kraju in Vaši obleki. Za malo denarja Vam je omogočeno nositi čevlje po zadnji modi. Drap platno pombinirano z rjavim.

69,-



Vrsta 2055-53

Spodnji del pleten iz sukanca v raznih barvah z gumijastim podplatom in peto. Higijensko zdravi in potrebni za lahke letne obleke.

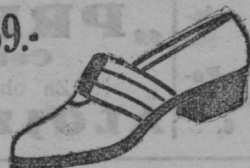
69,-



Vrsta 2145-22209

Te čevlje z nizko gumijasto peto smo Vam pripravili v raznih barvah, in sicer sive, črne, drap in bele.

69,-



Vrsta 2125-07

Krasni športni in praktični čevlji na vez. Okrašeni in obrobljeni s paspulo nekaj temnejše barve. Sive, drap, bele z isto barvo.

99,-



Vrsta 1735-76

Špeciální tenis čevlji z debelim podplatom od predelanega gumija. Nose se za delo in na morskem obali.

49,-



Vrsta 4438-00

Moški platneni polčevlji z gumijastim podplatom. Izvrstni za popoldanske sprehode in vroče dneve.

**Kupujte samo tedaj,
ako se Vam dopadejo.**



Vrsta 1137-03

Letni polčevlji iz belega ali sivega platna. So zelo lahki in udobni. Sivi za dnevno potrebo, beli za sprehod.

Bata